

GIR Glasilo invalida rada

broj 57 | veljača 2026.

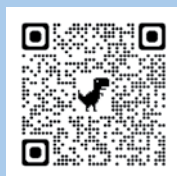
BESPLATAN PRIMJERAK

1966. ♦ 2026.

SADRŽAJ

Sadržaj, Impressum.....	2
Uvodna riječ urednice.....	2-3
Operativni plan UIR Zagreba za 2026. godinu	4-9
Intervjui nagrađenih.....	10-14
Nada Vorkapić	10-11
Ana Tomašković	11-12
Duško Miljković.....	12-13
Maja Pival Blažičko.....	13-14
Pravno savjetovalište.....	16-17
Aktivnosti UIR Zagreba	18-20
Doživjeti stotu - Živko Petković	21-22
Osvrt člana - Ivica Lazić	23-27

Izdavač: Udruga invalida rada Zagreba
Adresa: Zagreb, Nova cesta 86

Urednica: Anamarija Lazić, mag. cin.

Kontakt telefoni: 01/4829392, 4829119, 4876301
klupske aktivnosti: 01/4876294

E-pošta: uir@uir-zagreb.hr

Mrežna stranica: <http://www.uir-zagreb.hr>

Facebook: www.facebook.com/uirzagreba1966

Instagram: www.instagram.com/uir.zagreb/

WhatsApp: whatsapp.com/channel/0029VaJhI5bFXUua5s21HJ3G

Fotogalerija: www.uir-zagreb.hr/naslovnica/fotogalerija

Videogalerija: www.youtube.com/c/UIRZagreb

Grafička priprema: Snježana Belančić

Tehnička podrška: StoryEditor Editorial System

Tisak: Kerschoffset Zagreb d.o.o.

Naklada: 1.000 primjeraka

ISSN 2706-2961

Poštovani čitatelji,
hvala Vam što ste izdvojili svoje vrijeme za
čitanje ovog izdanja Glasila.

Invalidi rada. Populacija zbog koje je Udruga invalida rada Zagreba osnovana davne 1966. godine. Punih šest desetljeća invalidi rada prepoznaju značaj naše Udruge koja se svo to vrijeme bori za poboljšanje statusa invalida rada, ali i ostalih osoba s invaliditetom, u društvu i zajednici nastojeći im olakšati svakodnevne nedaće vezane uz posljedice njihovih tjelesnih oštećenja i invaliditeta.

Iako se pojam "invalid" koristio desetljećima, s vremenom je pretvoren u pojam "osoba s invaliditetom". Namjera je bila dati tim osobama dostojanstven naziv, koliko je to moguće. Lijepa je to gesta.

No, pojam "invalidi rada" i dalje je ostao nepromijenjen. Uzevši u obzir značenje tog pojma, to je čak i u redu. Tko su invalidi rada? Pojednostavljeno rečeno, to su osobe koje su tijekom svog radnog vijeka stradale na radnome mjestu i zadobile ozljede na radu s posljedicama zbog kojih više nisu bile u mogućnosti nastaviti raditi – ili uopće ili u onoj mjeri u kojoj su to mogle prije ozljeda. U skladu s tim posljedicama, odnosno preostaloj ili nikakvoj radnoj sposobnosti, takva je osoba imala, a i danas ima, pravo ostvariti invalidsku mirovinu i službeno postati invalidom rada. Međutim, 2015. godine na snagu je stupio novi Zakon o mirovinskom osiguranju prema kojem je uvedena obaveza prevođenja invalidske mirovine u starosnu nakon što osoba doživi određene godine starosti. Na taj je način Republika Hrvatska smanjila ukupan broj invalida rada, kako u Gradu Zagrebu, tako i u drugim gradovima i u Republici Hrvatskoj. Nažalost, to je smanjenje samo prividno, odnosno statistički, ali ne i realno. Naime, osoba koja je stradala na radu u toj mjeri da je ostvarila pravo na invalidsku mirovinu i postala invalid rada s npr. 30 godina starosti, taj je status prisilno izgubila doživjevši određene godine starosti i stečeno pravo na prevođenje invalidske u starosnu mirovinu. Mogli bismo reći da su invalidi rada na papiru nestali preko noći, dok su u stvarnosti ostali sakriveni, što nikako nije u redu. Invalida rada se na taj način, nažalost, država statistički riješila, ali oni su i dalje među nama.

Osim "prikladnog" naziva i "brisanja osoba preko noći", za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom bilo bi dostojanstvenije da se prema njima svaki pojedinac ophodi s poštovanjem, razumijevanjem i tolerantnošću, a da im gradovi, regije i države osiguraju dostojniji život. S obzirom na to da to, nažalost, nije slučaj u RH, ne u dovoljnoj mjeri, građani se okupljaju u različitim udrugama, ovisno o njihovim invaliditetima, a i interesima. Upravo su takve udruge doprinijele pozitivnim promjenama jer su osobe s invaliditetom na jednome mjestu, okupljanjem u smislene cjeline, dobile mogućnost veće promocije, jačeg utjecaja na javnost i snažnije borbe za svoja prava.

Međutim, kada su u pitanju invalidi rada, udruge koje ih okupljaju diljem Republike Hrvatske se, nažalost, zatvaraju i ta se skupina nema kome obratiti za savjet i za pomoć. U Zagrebu djeluje Udruga invalida rada Zagreba koja okuplja više od 6.000 invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, otvorena je za zainteresirano građanstvo i svoje članove pet dana u tjednu, od 8,00 sati do 20,00 sati i u to vrijeme organizira velik broj raznovrsnih aktivnosti u koje se njezini članovi mogu uključiti besplatno. Uz brojne besplatne aktivnosti, Udruga osigurava i različite

pogodnosti, od popusta na proizvode i usluge do povoljnijih smještaja u toplicama. Svjesni smo da ponekad niti sve navedeno nije dovoljno i često nailazimo na razne izazove kojima se značaj udruga, pa tako i naše Udruge, nastoji umanjiti. Na sreću, velik angažman zaposlenika i volontera naše Udruge i dalje je razlog zašto je naša Udruga dobro prihvaćena među članovima, ali i u lokalnoj i regionalnoj zajednici, pa čak i na nacionalnoj razini. **Mi ne odustajemo.** I pozivamo svakog građanina da nam se pridruži – učlanjenjem, volontiranjem, donacijom ili bilo kakvim drugim angažmanom i idejom. Svi ste itekako dobro došli!

Za kraj ostavljam jednu poruku.. Harold Samuel Kushner, američki rabin, autor i predavač, lijepo je rekao da kad je čovjek dobar prema drugima to ne mijenja samo tog čovjeka, nego i svijet. S njime bi se složio i Dalai Lama koji je rekao da budemo ljubazni kad god je to moguće, a moguće je uvijek. Poslušajmo ih i **budimo dobri i ljubazni prema drugima i na taj način mijenjajmo svijet, učinimo ga zajedno boljim i ljepšim za sve nas.**

Anamarija Lazić, mag. cin.

Operativni plan Udruge invalida rada Zagreba za 2026. godinu

* usklađen je sa Strateškim planom UIR Zagreba za razdoblje od 2023-2027. godine *

Mrežna poveznica: <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/dokumentacija/plan-i-program/operativni-plan-2026>

I. AKTIVNOSTI	
Ljetovanje	Program obuhvaća organizaciju povoljnijeg smještaja za članove UIR Zagreba i članove njihovih obitelji. Iako je UIR Zagreba od 2014. do 2025. godine surađivala s Thalassoterapijom Crikvenica, Specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju PGŽ, u 2026. godini to, zbog njihovih smanjenih kapaciteta uslijed obnove, neće biti moguće. UIR Zagreba će nastojati ostvariti novu suradnju u okviru koje bi provodio program kroz nekoliko smjena u trajanju od 10 dana. Razdoblje provedbe: Po dogovoru – tijekom ljetnih mjeseci. Planiran broj korisnika: Minimalno 20 osoba, minimalno 200 noćenja – ovisit će o novo ostvarenoj suradnji. Cilj: Članovima UIR Zagreba i članovima njihovih obitelji tijekom ljetnih mjeseci osigurati povoljniji smještaj u morskom okruženju uz morsku klimu.
Klupske aktivnosti	Program se sastoji od niza raznovrsnih aktivnosti grupiranih u edukacijske, sportsko-rekreacijske i kulturno-umjetničke radionice, zatim radionice vježbanja i savjetovanja, a provodit će se prema unaprijed određenom i javno objavljenom rasporedu. Dio aktivnosti bit će prezentiran na raznim internim i javnim događanjima, kao i kroz objave putem interneta. Razdoblje provedbe: Tijekom cijele godine u vremenu od 8,00-20,00 sati i u skraćenom radnom vremenu tijekom ljetnih mjeseci (lipanj, srpanj, kolovoz). Planiran broj korisnika: Otprilike 800 članova u okviru otprilike 1.400 organiziranih aktivnosti. Cilj: Članovima UIR Zagreba osigurati učinkovito i svrsishodno provođenje slobodnog vremena u svrhu poboljšanja njihovog psihičkog, fizičkog i mentalnog zdravlja, kao i njihove socijalne uključenosti.
Pravno savjetovalište	Program obuhvaća pružanje besplatne primarne pravne pomoći i praćenje legislative i pravnih propisa. Primarna je pomoć osigurana kroz individualan rad s članovima UIR Zagreba, osobno u prostorijama UIR Zagreba, telefonom i elektroničkom poštom, dok je praćenje legislative i pravnih propisa značajno kada su vezani uz interese osoba s invaliditetom i civilno društvo, kao i kada se nudi mogućnost uključivanja u javne rasprave i savjetovanja uživo i online. Prikupljene i aktualne informacije će biti javno prezentirane kroz predavanja uživo i online, kao i kroz objavu video sadržaja. Razdoblje provedbe: Tijekom cijele godine (izuzevši vrijeme korištenja godišnjih odmora), utorkom od 13,00-18,00 sati i četvrtkom od 8,00-13,00 sati, uz obvezan prethodni dogovor za konkretan termin. Planiran broj korisnika: Otprilike 300 članova, otprilike 350 savjetovanja. Ciljevi: Osigurati besplatnu primarnu pravnu pomoć članovima UIR Zagreba u potrebi i zagovarati prava osoba s invaliditetom na svim razinama i u različitim područjima.
Rekreacijsko-zdravstveni program	Program će se provoditi u suradnji s dvije specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju – Varaždinskim toplicama i Thalassoterapijom Crikvenica, a sastojat će se u osiguranju povoljnijih uvjeta smještaja tijekom boravka u navedenim bolnicama za vrijeme obavljanja medicinsko-rehabilitacijskih usluga.

	Razdoblje provedbe: U Varaždinskim toplicama će ovisiti o razdoblju obnove Toplica, a u Thalassoterapiji Crikvenica tijekom cijele godine u prethodno određenim terminima. Planiran broj korisnika: Otprilike 100 članova UIR Zagreba i drugih udruga invalida rada u RH s pratnjama, kroz otprilike 1.000 ostvarenih noćenja. Cilj: Članovima UIR Zagreba, članovima drugih udruga invalida rada u RH i njihovim pratnjama osigurati povoljniji smještaj u navedenim specijalnim bolnicama za medicinsku rehabilitaciju za vrijeme obavljanja medicinsko-rehabilitacijskih usluga o trošku Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, odnosno uz liječničku uputnicu.
Mobilni tim	Program obuhvaća pružanje besplatne primjerene, tražene i potrebne stručne pomoći koju će pružati zaposlenici UIR Zagreba i volonteri, a na temelju prethodno prikupljenih podataka o potrebama članova UIR Zagreba za nekom od specifičnih usluga (pravna i kineziološka pomoć, pomoć pri zadovoljavanju svakodnevnih životnih i društvenih potreba, pomoć pri obavljanju određenih kućanskih poslova, pomoć pri korištenju elektroničkih usluga). Pomoć će obuhvaćati preventivne mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja, primarnu pravnu pomoć, savjetovanja, pomoć pri korištenju elektroničkih usluga, pružanje informacija o aktivnostima UIR Zagreba i aktualnostima u drugim tematskim područjima, nabavu i dostavu namirnica, potrepština i lijekova, pomoć pri šetnjama i čitanju knjiga i pomoć pri obavljanju određenih kućanskih poslova. Uz navedeno, nastavit će se i istraživanje potreba članstva usmenim anketiranjem prilikom osobnog kontakta, putem telefona, elektroničke pošte ili Google obrazaca. Razdoblje provedbe: Tijekom cijele godine. Planiran broj korisnika: Tridesetak članova UIR Zagreba u okviru stotinjak odrađenih obilazaka članova. Ciljevi: Članovima UIR Zagreba besplatno i pravovremeno osigurati potrebnu i traženu pomoć i istražiti potrebe članova UIR Zagreba za specifičnim uslugama.
Stimulacijske aktivnosti	“Učlani novog člana” – aktivnost se sastoji od poticanja članova na aktivno sudjelovanje u promociji UIR Zagreba. Učlanjenje većeg broja novih članova po preporuci već postojećeg člana donosi postojećem članu, koji je preporuku dao, mogućnost osvajanja neke od vrijednih nagrada. Razdoblje provedbe: Tijekom cijele godine. Planiran broj korisnika: Pedesetak novih članova UIR Zagreba po preporuci već postojećih članova UIR Zagreba. Ciljevi: Poboljšati promidžbu UIR Zagreba u svrhu informiranja šire javnosti o radu i djelovanju UIR Zagreba i povećati brojnost UIR Zagreba u svrhu osnaženja njegova djelovanja.
Volonterstvo	Program obuhvaća uključivanje volontera u raznovrsne aktivnosti UIR Zagreba, promociju volonterstva – posebno inkluzivnog i korporativnog volonterstva, kao i omogućavanje usavršavanja volontera u okviru edukacijskih radionica i tečajeva, u UIR Zagreba i drugim institucijama. Razdoblje provedbe: Tijekom cijele godine. Planiran broj korisnika: Četrdesetak volontera. Ciljevi: Članovima UIR Zagreba osigurati raznovrsnost usluga, promicati volonterstvo i povećati broj inkluzivnih volontera, odnosno volontera s invaliditetom i volontera starije životne dobi.
II. DOGAĐANJA	
Suza za Zlatka Bočkala	U spomen i na čast pokojnome predsjedniku, gospodinu Zlatku Bočkalu, bit će organiziran 9. po redu koncert amaterskih pjevačkih zborova (“Devet suza za Zlatka Bočkala”) kojom će prigodom nastupiti pjevački zbor UIR Zagreba uz nekoliko gostiju, također amaterskih pjevačkih zborova. Koncert će biti besplatan za sve zainteresirane građane i bit će organiziran Centru za kulturu Trešnjevka (lokacija je potvrđena), a pokroviteljstvo će se, kao i prijašnjih godina, zatražiti Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom i Hrvatsko društvo skladatelja. Razdoblje provedbe: 14. travnja 2026. godine, blizu obljetnice rođendana gospodina Bočkala.

	Planiran broj korisnika: Šezdesetak izvođača, stotinjak uzvanika i članova UIR Zagreba. Ciljevi: Odati počast pokojnom predsjedniku Zlatku Bočkalu, prezentirati široj javnosti pjevačke i glazbene sposobnosti invalida rada i amaterskih pjevačkih zborova, promovirati značaj kulturno-umjetničkog uzdizanja, posebno u životu osoba s invaliditetom.
Memorijal Marije Topić	U spomen i na čast pokojnoj predsjednici, gospođi Mariji Topić, bit će organizirano 13. po redu sportsko-rekreacijsko natjecanje u sedam aktivnosti: belot, igra preciznosti, pikado, stolni tenis, streljaštvo, šah i viseća kuglana. Tom će prigodom udruge invalida rada diljem Republike Hrvatske tijekom travnja 2026. godine organizirati prednatjecanja u svojim gradovima, dok će se finalisti iz svih gradova-sudionika susresti u subotu, 9. svibnja 2026. godine u Domu kulture Prečko (lokacija tek treba biti potvrđena). U natjecanja će se moći uključiti isključivo članovi srodnih udruga, a pokroviteljstvo će se, kao i svih prijašnjih godina, zatražiti Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom. Razdoblje provedbe: od travnja do 9. svibnja 2026. godine, blizu obljetnice smrti gospođe Topić. Planiran broj korisnika: Stotinjak natjecatelja-invalida rada iz cijele RH, pedesetak uzvanika. Ciljevi: Odati počast pokojnoj predsjednici Mariji Topić, ojačati suradnju među udrugama invalida rada i promovirati značaj sporta i rekreacije, posebno u životu osoba s invaliditetom.
Dan UIR Zagreba	Povodom 60. obljetnice UIR Zagreba bit će organizirano četverodnevno događanje za koje će se, kao i svih prijašnjih godina, zatražiti pokroviteljstvo Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, ali i Hrvatskog društva skladatelja. Prvi će dan biti organizirana svečana dodjela priznanja zaslužnim članovima, drugi dan svečana dodjela zahvalnica zaslužnim članovima i institucijama i nagrada zaslužnim osobama, treći dan tematska tribina i četvrti dan otvorenje izložbe umjetničkih radova i plesna večer. Sva će događanja biti organizirana u prostorijama UIR Zagreba i bit će besplatna za sve zainteresirane građane. Razdoblje provedbe: 21-24. rujna 2025. godine. Planiran broj korisnika: Dvjestotinjak uzvanika i posjetitelja. Ciljevi: Javno iskazati zahvalnost pojedincima i institucijama za doprinos u proteklom jednogodišnjem razdoblju; poboljšati informiranost invalida rada, ostalih osoba s invaliditetom i šire javnosti o tematici značajnoj za populaciju osoba s invaliditetom; omogućiti članovima UIR Zagreba sudjelovanje u proslavi jubilarnog rođendana UIR Zagreba.
I mi smo zvijezde	Kulturno-zabavna priredba bit će organizirana kao produkcija kulturno-umjetničkih klupskih aktivnosti. U priredbi će, osim gostiju, aktivno sudjelovati članovi UIR Zagreba koji su ujedno polaznici raznih kulturno-umjetničkih radionica u organizaciji UIR Zagreba. Priredba će se sastojati od pjevačkih, plesnih i dramskih izvedbi, bit će besplatna za sve zainteresirane građane i održat će se u Centru za kulturu Trešnjevka (CeKaTe). Tom će se prigodom zatražiti pokroviteljstvo Hrvatskog društva skladatelja. Razdoblje provedbe: 10. prosinca 2026. godine (termin i lokaciju tek treba potvrditi). Planiran broj korisnika: Šezdesetak izvođača, šezdesetak uzvanika i posjetitelja. Cilj: Prezentirati široj javnosti kulturno-umjetničke sposobnosti invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom.
Obilježavanje značajnih datuma	UIR Zagreba će samostalno organizirati obilježavanje nekih, za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom, značajnih datuma, a aktivno će se uključiti i u događanja u organizaciji drugih organizacija i institucija. To uključivanje podrazumijevat će predavanja o specifičnim temama vezanim uz pojedini datum, plesne nastupe, pjevačke i dramske izvedbe, kao i izlaganje umjetničkih unikatnih radova, izrađenih u UIR Zagreba, na raznim izložbama. Razdoblje provedbe: Na određeni značajni datum ili na dan blizu tog datuma. Planiran broj korisnika: Ovisi o smještajnim kapacitetima organizatora svake pojedine aktivnosti. Ciljevi: Poboljšati socijalnu uključenost invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, ojačati svijest javnosti o mogućnostima i sposobnostima osoba s invaliditetom i osoba starije životne dobi.

III. INFORMIRANJE I PROMOCIJA

Razdoblje provedbe: Tijekom cijele godine, po potrebi – od svakodnevnih objava do tjednih i tromjesečnih. Ciljevi: Na brz i jednostavan način, pravovremeno informirati članove UIR Zagreba i zainteresirane građane o aktivnom uključivanju invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom u raznovrsne aktivnosti i o aktualnostima u UIR Zagreba; osigurati članovima UIR Zagreba i široj javnosti dostupnost tiskanih brošura i glasila UIR Zagreba u svrhu bolje informiranosti o raznim temama vezanim uz život invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom; poboljšati promidžbu UIR Zagreba.	
Elektronička pošta i elektronički bilten	Obavijesti će, elektroničkom poštom, biti poslana na otprilike 2.000 elektroničkih adresa članova UIR Zagreba i na stotinjak elektroničkih adresa zainteresiranih građana, koji za neki od navedenih načina informiranja iskažu interes.
Mrežna stranica	Mrežna stranica UIR Zagreba bit će redovito ažurirana informacijama o aktualnim događanjima i aktivnostima u UIR Zagreba. U okviru mrežne stranice redovito će se ažurirati i fotogalerija. Planiran broj korisnika: U prosjeku 7.500 tisuća pregleda mjesečno.
Facebook stranica, Instagram profil, WhatsApp kanal, Google My business alat i SMS poruke	Obavijesti će biti objavljivane na Facebook stranici UIR Zagreba, Instagram profilu UIR Zagreba, WhatsApp kanalu UIR Zagreba i Google My Business alatu u obliku informacija, najava događanja ili prijenosa uživo pojedinih događanja, dok će članovima koji za taj način iskažu interes biti poslana informacije i putem SMS poruka. Planiran broj korisnika: Za Facebook stranicu i Google My Business alat taj je broj teško procjenjiv zbog nepoznavanja statističkih podataka o posjećenosti Facebook stranice i Google My business alata, dok je za Instagram profil taj broj oko 650 osoba, za Whatsapp kanal petstotinjak i za SMS poruke oko 5.800.
Issuu profil	Sve publikacije UIR Zagreba tiskane do kraja 2023. godine objavljene su i online na Issuu platformi za digitalno izdavanje. Razdoblje provedbe: Novih objava neće biti jer su od 2024. godine uveli naplatu objavljivanja koja je za UIR Zagreba neisplativa. Planiran broj korisnika: Teško procjenjiv zbog nepoznavanja statističkih podataka o posjećenosti Issuu platforme, no očekivan broj pregleda svih objavljenih dokumenata je tristotinjak.
You Tube kanal	Video snimke s raznih aktivnosti i organiziranih događanja, zatim sa sudjelovanja u raznim priredbama i susretima i s gostovanja u medijima, bit će objavljene na YouTube kanalu UIR Zagreba. Također će putem tog kanala biti organizirani i prijenosi uživo s raznih prezentacija i predavanja, a snimke kojih će potom ostati spremljene i javno dostupne na tome kanalu. Planiran broj korisnika: Teško procjenjiv zbog nepoznavanja statističkih podataka o posjećenosti YouTube kanala, no očekivan broj pregleda svih objavljenih snimaka na godišnjoj bazi je oko 12.000.
Tiskane obavijesti	Edukacijsko-informativne tiskane obavijesti bit će izrađene i tiskane ciljano i vezano uz pojedine aktivnosti, a potom će biti distribuirane besplatno u tiskanom i elektroničkom formatu. Planiran broj korisnika: 100-300 osoba po tiskanoj obavijesti, odnosno 6.000 za opće informacije o aktivnostima UIR Zagreba.
Oglasne ploče	Obavijesti o aktivnostima i događanjima, UIR Zagreba će stavljati na tri oglasne ploče u prostorijama UIR Zagreba i na oglasne ploče kod partnera i suradnika, ovisno o vrsti obavijesti. Planiran broj korisnika: 100-300 članova UIR Zagreba, članova i štićenika partnera i suradnika i prolaznika, po objavljenoj obavijesti.
Glasilo invalida rada, GIR	Službeni časopis UIR Zagreba bit će tiskan početkom godine u nakladi od 1.000 primjeraka i objavljen na mrežnim stranicama UIR Zagreba u elektroničkom formatu. Distribucija tiskanog časopisa bit će besplatna za sve zainteresirane građane, kao i mogućnost čitanja i preuzimanja časopisa u elektroničkom obliku. Razdoblje provedbe: U siječnju u tiskanom formatu, od siječnja do brisanja dokumenta u elektroničkom formatu. Planiran broj korisnika: 1.000 osoba za tiskano izdanje i 19.000 za elektronički oblik.

Mediji	UIR Zagreba će o svojim aktivnostima i događanjima pravovremeno informirati velik broj različitih medija koji će potom ugostiti predstavnike UIR Zagreba u radio i televizijskim emisijama, a pojedina će događanja najaviti i objaviti u radijskim i televizijskim emisijama, tiskovnim medijima i na internet portalima. Razdoblje provedbe: Tijekom cijele godine, po potrebi. Planiran broj korisnika: Teško procjenjiv zbog nepoznavanja statističkih podataka o gledanosti pojedinih televizijskih postaja i emisija, slušanosti pojedinih radijskih postaja i emisija i čitanosti pojedinih tiskovnih medija i internet portala.
--------	--

IV. SURADNJA

Razdoblje provedbe: Tijekom cijele godine, prema mogućnostima i potrebama. Ciljevi: Osigurati članovima UIR Zagreba brojne pogodnosti u svrhu poboljšanja životnih uvjeta i društvenog statusa; ojačati organizacijske kapacitete UIR Zagreba; razmijeniti iskustva s drugim organizacijama civilnoga društva i institucijama u svrhu unapređenja rada i djelovanja UIR Zagreba. Planiran broj korisnika: Otprilike 300 članova UIR Zagreba i ostalih osoba na razini grada Zagreba, Zagrebačke županije i Republike Hrvatske, odnosno otprilike 180 članova UIR Zagreba i ostalih osoba na razini Europe.	
Na razini grada Zagreba i Zagrebačke županije	UIR Zagreba će, prema mogućnostima i potrebama, surađivati i sklapati partnerstva sa srodnim organizacijama civilnoga društva diljem RH, lokalnim i područnim (regionalnim) institucijama i drugim organizacijama i privrednim subjektima. Suradnje i partnerstva očitovat će se u raznim oblicima: u okviru provedbe projekata i programa, kroz gostovanja i nastupe članova UIR Zagreba, kroz izložbe unikatnih radova članova UIR Zagreba, kroz uključivanje predstavnika UIR Zagreba u edukacijsko-informativne radionice i seminare, kao i u rad povjerenstava i stručnih savjeta gradskih i županijskih vlasti.
Na razini Republike Hrvatske	UIR Zagreba će, prema mogućnostima i potrebama, surađivati i sklapati partnerstva sa srodnim organizacijama civilnoga društva diljem RH, područnim (regionalnim) i državnim institucijama i drugim organizacijama i privrednim subjektima. Suradnja i partnerstva očitovat će se u raznim oblicima: u okviru provedbe projekata i programa, kroz gostovanja i nastupe članova UIR Zagreba, kroz izložbe unikatnih radova članova UIR Zagreba, kao i kroz uključivanje predstavnika UIR Zagreba u edukacijsko-informativne radionice i seminare, kao i u rad povjerenstava i stručnih savjeta nacionalnih vlasti.
Na razini Europe	UIR Zagreba će nastojati pronaći nove suradnike i partnere s područja Europe i Republike Hrvatske za zajedničku provedbu raznih europskih projekata i programa, zatim za gostovanja i nastupe članova UIR Zagreba i izložbe unikatnih radova članova UIR Zagreba.

V. USTROJ I IMOVINA

Tijela UIR Zagreba	Tijela UIR Zagreba definirana su Statutom UIR Zagreba: Skupština (0,4% do 0,5% aktivnih članova u godini koja prethodi izborima), Upravni odbor (sedam članova), Predsjednik, Nadzorni odbor (pet članova), Sud časti (pet članova). Skupština će održati dvije sjednice na kojima će razmatrati izvještaje o radu u protekloj godini i plan i program rada za sljedeću godinu. Upravni će odbor održati minimalno četiri sjednice na kojima će razmatrati detalje provođenja pojedinih aktivnosti u skladu s prethodno donesenim odlukama Skupštine i strateškim dokumentima UIR Zagreba. Nadzorni će odbor održati minimalno dvije sjednice, nakon sastavljenih polugodišnjih i godišnjih financijskih izvještaja, dok će Sud časti svoje sjednice održavati po potrebi. Članovi Upravnog i Nadzornog odbora će tijekom cijele godine biti uključeni u realizaciju pojedinih zadataka predviđenih Operativnim planom UIR Zagreba za 2026. godinu. Cilj: Donošenje što je moguće konkretnijih odluka u svrhu učinkovitog i transparentnog rada UIR Zagreba.
Članstvo UIR Zagreba	Statistički podaci UIR Zagreba ukazuju na smanjenje broja članova u 2025. godini. UIR Zagreba će nastaviti provoditi stimulacijske aktivnosti s ciljem zadržavanja postojećih članova i uključivanja novih, a ujedno će nastaviti izjednačavati mogućnosti za sve članove UIR Zagreba vezane uz pristup korištenju usluga UIR Zagreba. Uz navedeno će jačati interes

	članova za aktivnije uključivanje u rad i aktivnosti UIR Zagreba, jačati promidžbu svog djelovanja i nastojati proširiti postojeće i ostvariti nove suradnje. Vodeći se statističkim podacima prijašnjih godina, u 2026. godini očekuje se uplata članarine 6.500 članova. Ciljevi: zadržati postojeće članstvo i privući nove članove.
Stručna služba UIR Zagreba	Stručna služba zadužena je za provedbu stručnih, organizacijskih, administrativnih, tehničkih, pomoćnih i njima sličnih poslova, a u skladu sa zaključcima i odlukama tijela UIR Zagreba. Planirano je zadržavanje devetero ili desetero zaposlenika za obavljanje svih poslova prema Pravilniku o radu Stručne službe: voditelj Stručne službe, pomoćnik voditeljice Stručne službe, savjetnik, stručni suradnik, suradnik koji će, u skladu s mogućnostima UIR Zagreba, biti upućivani na edukacije i stručna usavršavanja. U okviru provedbe nekih od osnovnih poslova i pojedinih programskih aktivnosti UIR Zagreba, po potrebi i prema mogućnostima, UIR Zagreba će zaposliti nove osobe i angažirati dodatne izvoditelje aktivnosti na temelju Ugovora o djelu, Ugovora o autorskom djelu ili Ugovora za obavljanje studentskog posla. Cilj: Ojačati organizacijske i stručne kapacitete UIR Zagreba u svrhu unapređenja rada i djelovanja UIR Zagreba.
Imovina UIR Zagreba	Za svakodnevnu provedbu aktivnosti, UIR Zagreba će koristiti gradski prostor u Zagrebu, na adresi Nova cesta 86, prilagođen potrebama osoba s invaliditetom, kao i službeno vozilo u svom vlasništvu. Uz to će nastaviti potragu za dodatnim prostorima, većih kapaciteta, također prilagođenih osobama s invaliditetom, za održavanje dijela aktivnosti vezanih uz vježbanje. Gradski prostor, inventar i službeno vozilo UIR Zagreba će redovito biti održavano, a za svakodnevno djelovanje i potrebe provedbe aktivnosti redovito će biti nabavljeni uredski i potrošni materijal, sitan inventar, rekviziti i oprema. Ciljevi: Očuvati i povećati imovinu UIR Zagreba.
Financiranje UIR Zagreba	UIR Zagreba će financijska sredstva prikupljati od članarina, donacija i programskih sredstava odobrenih kroz javne pozive i natječaje iz gradskog, županijskog i državnog proračuna, kao i europskih fondova. U suradnji s drugim srodnim udrugama, a uz postojeće sufinanciranje Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, UIR Zagreba će nastaviti tražiti sustavno rješenje vezano uz financiranje osnovne djelatnosti za neprofitne organizacije koje provode aktivnosti od interesa za opće dobro. Cilj: Osigurati održivost UIR Zagreba.
VI. DOKUMENTACIJA	
Dokumenti UIR Zagreba	Statut; Etički kodeks; pravilnici
Dokumenti na razini Grada Zagreba	Zagrebačka deklaracija; Zagrebačka strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025. godine; Zagrebačka strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2025. godine; Plan razvoja Grada Zagreba za razdoblje 2021. – 2027.; Socijalni plan Grada Zagreba 2025. – 2027.; gradski pravilnici
Dokumenti na razini Republike Hrvatske	Zakon o udrugama; Hrvatska deklaracija o pravima osoba s invaliditetom; Zakon o volonterstvu; Zakon o socijalnoj skrbi; Deklaracija o pravima umirovljenika i osoba starije životne dobi; Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030.; Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027. godine; Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027.; Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027.; Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava za 2030.; Strategija digitalne Hrvatske za razdoblje do 2032. godine;
Dokumenti na razini Europe	Konvencija o pravima osoba s invaliditetom (UN); Europska socijalna povelja; Strategija Europa 2020.; Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. (Europska Komisija); Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. (PULJP 2021.-2027.)

INTERVJUI NAGRAĐENIH

NADA VORKAPIĆ

P: U rujnu 2025. godine, povodom 59. obljetnice Udruge invalida rada Zagreba, uručena Vam je "Nagrada za životno djelo Marija Topić". To je velika čast, a pogotovo zato što ste i osobno poznavali gospođu Mariju Topić.

UIR Zagreba je tu nagradu osmislila 2016. godine i tada ju je posthumno dodijelila Mariji Topić za sva njezina zalaganja i angažman u borbi za bolji život invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom. Iste je godine ta nagrada uručena Josipu Petraču i Ivici Laziću, dvojici koji su dug niz godina aktivni u radu i djelovanju UIR Zagreba, a koji su njegovi članovi od samog osnutka, 1966. godine. Godinu dana kasnije, 2017. godine, ta je nagrada posthumno dodijeljena bivšem predsjedniku za njegove zasluge u poboljšanju statusa invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom u društvu, Zlatku Bočkalu. Kakav je osjećaj biti dobitnik nagrade među takvim velikanima?

O: Velika je sreća što sam poznavala tako velike ljude i što sam danas uključena u njihov "klub". Posebno mi zadovoljstvo čini ta nagrada zato što sam poznavala predsjednicu Mariju Topić i s njom uspješno surađivala. Iako sam i sama osoba s invaliditetom, Marija Topić me uputila u puno stvari vezanih uz problematiku osoba s invaliditetom i općenito o teškoćama u njihovom svakodnevnom i javnom životu.

P: Član ste UIR Zagreba od 2000. godine, od 2012. godine ste aktivno uključeni u rad UIR Zagreba kao član najvišeg upravljačkog tijela – Skupštine, a od 2017. godine ste i predsjednica. Opišite nam što tako odgovorna funkcija znači i kako to obnašate s obzirom na to da ste u mirovni?

O: Smatram da je biti član najviših upravljačkih tijela UIR Zagreba nagrada svakom članu jer je očito da članovi imaju povjerenje u tu osobu. U mom slučaju članovi imaju povjerenja u mene i vjeruju da ću zastupati njihove interese na razini Grada Zagreba i Zagrebačke županije vezane uz bolju kvalitetu života i poštovanje prava invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom. Iako sam u mirovini, rado obnašam funkciju predsjednice. Ponekad mi nije lako jer godine čine svoje,

a imam veću obitelj koja mi je na prvome mjestu. No, pronalazim vremena sve uskladiti.

P: Što, prema Vašem mišljenju i iskustvu, biti član neke aktivne udruge, kao što je UIR Zagreba, znači invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom?

O: Posebno mi je drago da UIR Zagreba radi svaki radni dan od 8,00 do 20,00 sati gdje se invalidi rada i ostale osobe s invaliditetom, koji su članovi UIR Zagreba, mogu nalaziti i komunicirati, razmjenjivati životna iskustva – dobra i loša, družiti se i provoditi vrijeme u različitim aktivnostima – kartanju, pikadu, vježbanju, kreativnom stvaranju, učenju i slično. Itekako je potrebno za osobe s invaliditetom, koje su članovi UIR Zagreba, imati mogućnosti uključiti se u aktivnosti koje su

vezane uz poboljšanje njihovog zdravlja. Stoga smatram da je dobro da se invalidi rada i ostale osobe s invaliditetom uključuju u udruge kao što je UIR Zagreba kako bi si uljepšali i obogatili život i kako bi provodili lijepo vrijeme u aktivnostima.

P: Što biste poručili onima koji

se s posljedicama invaliditeta i tjelesnih oštećenja teško nose?

O: Uvijek naglašavam da su osobe s invaliditetom hrabri ljudi jer nije lako biti niti invalid rada niti osoba s drugim invaliditetom u današnjem društvu jer nema uvijek empatije prema takvim osobama pa se same moraju nositi sa svojim problemima. Smatram

da je potrebno više takvih udruga kao što je UIR Zagreba kako bi se osobe s invaliditetom mogle više uključivati, biti aktivne, baviti se onime što ih čini sretnim i imati gdje doći po savjet bilo kada kad im je to potrebno.

Hvala Vam na vremenu izdvojenom za intervju.

ANA TOMAŠKOVIĆ

P: U rujnu 2025. godine, povodom 59. obljetnice Udruge invalida rada Zagreba, uručena Vam je "Godišnja nagrada Udruge invalida rada Zagreba". Dugo godina surađujete sa zaposlenicima UIR Zagreba – koliko Vas to veseli i ispunjava?

O: Meni je velika privilegija i radost surađivati s UIR Zagreba, prije svega, jer je to ekipa koju dobro poznajem i silno poštujem i volim jer se sa različitim programima, projektima i priredbama unapređuje kvaliteta življenja ne samo članova Udruge, nego i njihovih obitelji. Osim toga, entuzijizam, vjerodostojnost na djelu i empatija u ovoj Udruzi su temelji koje i sama živim pa mi je svaki susret istinska radost i osjećam ih "u duši svojima".

P: Nije Vam strano raditi s osobama s invaliditetom s obzirom na to da ste urednica i voditeljica emisije "Normalan život" koju redovito pratimo na televiziji. Uvijek odašiljete pozitivnu energiju i veselje. Otkrijte nam tajnu, otkuda crpate snagu biti toliko pozitivni, entuzijastični i veseli?

O: Nema ništa bez ljubavi. A kad nas ljubav i istina vode onda se i

"Ljudi prepoznaju", srcem povezuju i osjećaju povjerenje, poštovanje i sigurnost. Osobe s invaliditetom ili bilo kakvim teškoćama, upravo radi svoje ranjivosti, podsjećaju nas sve "što je u životu uistinu važno", daleko od svih uspoređivanja, frustracija, izoliranosti, osjećaja nevažnosti... Ako smo si dobri u obitelji, ako imamo svoje prijatelje, društvo koje nas prihvaća, a ne osuđuje, ako imamo s kim podijeliti tuge i radosti, ako znamo učiti od drugih i radovati se tuđim uspjesima, sve je ostalo manje važno. Ja sam radi osoba poput drage Nadice Vorkapić

i njezinih vrijednih i kreativnih uradnika, bolja osoba.

P: Smatrate li da je javnost dovoljno informirana o problematici osoba s invaliditetom?

O: Nije. Trebalo bi puno više zagovarati mogućnosti osoba s invaliditetom i svjedočiti primjere dobre prakse kako bi se javnost više senzibilizirala i na djelu integrirala svaku osobu, prema njezinoj mogućnosti, s puno povjerenja i poštovanja. Jer svi zaslužuju poštovanje i svoje mjesto u

zajednici. Iznimno je važna medijska promocija i jačanje suradnje među udrugama, ali i udruge sa medijima.

P: Smatrate li da javnost iskazuje dovoljno razumijevanja za osobe s invaliditetom?

O: Živimo u bešćutnom, egoističnom vremenu u kojem je i virtualni svijet oduzeo socijalnu komponentu. Ljudi se više ne druže, osim u interesnim sferama, a filantropija i volonterstvo nemaju sustav djelovanja. Kad ljudi nešto ne poznaju, poput različitih teškoća osoba ili invaliditet, okreću glavu. Neki se povremeno pridružuju javnim humanitarnim akcijama, no svi mi, pojedinci i zajednica u cjelini, trebali bismo puno jače i svakodnevno zagovarati ostvarenje prava osoba s invaliditetom,

pogotvo egzistencijalna, jer su sva prava zagwarantirana zakonom, ali se ne ostvaruju. Morali bi se više povezivati, više surađivati, slušati jedni druge, poštovati jedni druge. Tada bi se mijenjao i status osoba s invaliditetom u društvu. 17% stanovništva je veliko biračko tijelo. Da su udruge i savezi povezaniji, da im je u fokusu interes svih osoba s invaliditetom, bez obzira o kome se radi, put k ostvarenju svih prava osoba s invaliditetom bilo bi lakši i svakako brži. Svi zaslužujemo "normalan život sa svojim obiteljima", bolji, humaniji, radosniji, a osobe s invaliditetom integraciju u zajednici jer nas različitosti oplemenjuju.

P: Znamo da na kraju svojih emisija volite poslati pozitivne

poruke pa nam recite što biste poručili našim sugrađankama i sugrađanima koji će ovo pročitati?

O: Želim svima da ih grije sjaj ljubavi njihovih dragih jer važnije je koga imamo nego "što imamo" u bilo kojem kontekstu.

Želim puno mira, zdravlja, puno nade, želim svima da čuvaju iskru optimizma u sebi, unatoč svim teškoćama, jer ako čuvamo u srcu tu svjetlost ljubavi i radosti u svakom danu, onda ćemo i biti voljeni, a samo Ljubav svemu u životu daje smisao i blagoslov.

Sve vas volim, pozdravljam i od srca zahvaljujem na ljepoti suradnje svih ovih godina s UIR Zagreba.

Hvala Vam na vremenu izdvojenom za intervju.

DUŠAN MILJKOVIĆ

P: U rujnu 2025. godine, povodom 59. obljetnice Udruge invalida rada Zagreba, uručena Vam je nagrada "Naj volonter". Koliko dugo volontirate u UIR Zagreba i što radite kao volonter?

O: Najprije da se ukratko predstavim. Rođen sam 1950. godine u Zagrebu. Oženjen sam, otac dvoje djece i djed četvero unučadi.

Jednoga dana sam u autobusu, na putu prema Ljublanici, naišao na letak kojim UIR Zagreba traži volontere. Nevjerojatno! Nikad, ni prije ni poslije, nisam u busu nailazio na bilo što (osim na poneki otpadak). Naime, tada sam studirao logoterapiju i odmah se u Udrugu javio na razgovor. I eto, tako od 2016. godine, nakon odlaska u mirovinu, volontiram i

član sam Udruge. Utorkom od 9-12 sati članovi se mogu najaviti na "Razgovor s Duškom". Ne rješavam njihove probleme, ali im pomažem u pronalaženju izlaska iz poteškoća koje ih muče. Do danas, u proteklih deset godina, obavio sam razgovor s nekoliko stotina članova Udruge. Neki su došli i po više puta. Vjerujem da sam mnogima pomogao.

P: Dug staž volontiranja u UIR Zagreba govori nam da ste zadovoljni volontiranjem. Koliko Vas ispunjava to pomaganje drugima?

O: Ja sam u dobitku. Vjerujem da od volontiranja ja imam barem isto toliko koristi koliko i oni koji dolaze razgovarati sa mnom. Ali možete me to pitati i nakon narednih deset godina. Ovih deset mi je proletjelo!

P: Znamo da je logoterapija jedan od psihoterapijskih pravaca, ali Vas molimo da objasnite čitateljima ukratko što je zapravo logoterapija i kako nam može pomoći u životu?

O: Logoterapija je psihoterapijski pravac koji je utemeljio Viktor Frankl (1905. – 1997.), austrijski psihijatar, židov, koji je preživio Auschwitz. Kako je kasnije pričao, snagu za preživljavanje, smisao u patnji, davala mu je želja da ponovo vidi svoju majku i sestru (koje su bile u nekom drugom logoru). Dakle, bez obzira na to što nam se u životu događa (bolest, gubitak drage osobe, osjećaj praznine, nemoći...), moramo pronaći smisao, razlog zbog kojeg ipak vrijedi živjeti.

P: Radni vijek i zasluženu mirovinu ostvarili ste u području

ekonomije. Što Vas je potaknulo da se dodatno obrazujete i zašto ste odabrali baš logoterapiju koja je, iako sve poznatija, i dalje velikom broju Hrvata nepoznato područje?

O: Priznajem, ispaao sam žrtvom urote svoje rođene supruge, psihologice i njezine prijateljice, psihijatrice, dr. Cvijete Pahljine. Poznao sam ja Cvijetu godinama, ali puno kasnije sam doznao da joj se moja žena požalila kako ću ja za dvije godine u penziju i samo ću joj se motati po kući i nakuhavati pa će se ona zdebljati! (Pa zamislite vi to!) I Cvijeta joj je rekla: "Pošalji ga k meni. Upravo u Zagrebu počinjem s novom grupom studija logoterapije.". I poslala me, kao, samo za probu, tj. ne moram nastaviti ako mi se ne bude svidjelo. Uglavnom, doma sam se vratio s indeksom.

Dakle, ja sam od 1975. godine, nakon završetka studija, kao diplomirani ekonomist, kasnije i magistar znanosti, radio na rukovodećim položajima u industriji metaloprerađivača s velikim brojem zaposlenika (Prvomajska, Jugoturbina i Utenzilija). Svakodnevno sam komunicirao i s radnicima i s poslovnim partnerima. Nerijetko su mi se obraćali i sa svojim osobnim problemima i nedoumicama. Znao sam ih

slušati... Odmah smo se prepoznali logoterapija i ja.

Ali, to nije sve. Pjevao sam u zboru "Zrele trešnje", danas sam u zboru "KUD Nikola Tesla" (na poduku sam išao i u Školu pjevanja Tomčić – Husar), pohađao sam tečaj fotografije, tečaj talijanskog...). Dakle, nije da se samo motam po kući – što ne bih preporučio ni jednom drugom umirovljeniku / umirovljenici.

P: Što biste poručili onima koji žele volontirati, a nemaju stručna znanja?

O: Najvažnija je želja da se pomogne drugima. Pomaganje

drugima donosi puno više životnog zadovoljstva nego primanje pomoći. Za većinu aktivnosti ne morate imati "završen studij". Već i sitnice poput odvesti nekoga u šetnju, skuhati bolesnom susjedu okrepljujuću juhu, otići u kupovinu, iznijeti smeće, neobvezno popričati i slično mogu značiti i više nego što mislite. Sve volonterske aktivnosti koje postoje u Udruzi su ništa drugo nego čarobni lijekovi u čudotvornoj ljekarni. Prije nego što i vama eventualno zatreba lijek, sami postanite lijek.

Hvala Vam na vremenu izdvojenom za intervju.

MAJA PIVAL BLAŽIČKO

P: U rujnu 2025. godine, povodom 59. obljetnice Udruge invalida rada Zagreba, uručena Vam je nagrada "Najzaposlenik". Što Vam ta nagrada znači?

O: Nagrada mi je, prije svega, bila veliko i ugodno iznenađenje. Nagrada mi je pokazatelj da ono što radim,

dobro radim, a ujedno je dodatan poticaj da nastavim raditi u istome smjeru.

P: U UIR Zagreba zaposleni ste od 2021. godine i do danas ste stekli dosta bogato iskustvo u radu s invalidima rada i ostalim osobama

s invaliditetom. Opišite čitateljima opisati kako izgleda Vaš prosječan radni dan?

O: Moj rad u UIR Zagreba je specifičan jer je vezan uz klupske aktivnosti. Naime, nije svaki dan isti. No, recimo da bi prosječan dan obuhvaćao razgovor s članovima koji dolaze

u UIR Zagreba. Kada netko dođe prvi puta, onda ih informiram o aktivnostima koje organiziramo i u koje bi se ta osoba mogla uključiti. S članovima koji dolaze redovito, dogovaram uvjete nastavka njihovih dolazaka nakon što odrade potrebnu pauzu koju planiraju koristiti zbog npr. odlaska na rehabilitaciju ili bolesti. Često nam se članovi obraćaju s različitim problemima koje upućujemo na prave adrese ako im mi ne uspijemo pomoći riješiti te probleme. Uz navedeno, koordiniram dio volontera i njihove aktivnosti i ovim putem im zahvaljujem na njihovom angažmanu. Kad organiziramo veća događanja, uključena sam u organizaciju tih događanja, a često sam uključena i u pripreme raznih drugih događanja (predavanja, izložbe i slično). Smaram važnim naglasiti da se s kolegom Stankom dogovaram o organizaciji svih aktivnosti, a po potrebi i s kolegom Igorom, dok se s kolegicama Anamarijom i Majom dogovaram o koordinaciji aktivnosti vezanih uz nastupe i izložbe. Uz navedeno, radim i na provedbi programa UIR Zagreba, vođenju evidencije prisutnih članova i fotografiranju aktivnosti. Kroz godine provedene u UIR Zagreba, ponekad radim i na blagajni pa se tim prilikama susrećem i s drugim članovima koji se ne uključuju u klupske aktivnosti. Uglavnom, naši su članovi ljudi s bogatim životnim iskustvom i naučila sam puno od njih. Sa svojim su invaliditetom i dalje puni života i pokazuju nam da invaliditet nije prepreka za ispunjenje životnih ciljeva i želja jer se i dalje mogu baviti brojnim aktivnostima, kreativni su i na te su načine obogatili i moj život. Ujedno su mi razbili neke predrasude jer sam vidjela sam da su ti ljudi, unatoč invaliditetu, jako talentirani i žive životom na koji bi se i mi mogli

ugledati. Redoviti su u uključivanjima u klupskim aktivnostima, kreativni su i disciplinirani.

P: Po struci ste mag. geologije. Što Vas je dovelo u neprofitan sektor i rad s invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom?

O: Spletom okolnosti nisam nikada radila u struci, a inače sam se kroz radni vijek susrela s osobama s invaliditetom, konkretno s djecom. Ono što mi je bio glavni motiv za rad u UIR Zagreba je pružiti pomoć ljudima. Pomaganje me u radu s ljudima ispunjava više nego možda dio za koji sam se educirala.

P: U radu s korisnicima redovito ste nasmiješeni i dobre volje, uvijek pristupačni i strpljivi. Otkuda crpate takvu pozitivu?

O: Dijelom sam već odgovorila. Koliko god mi u životu bilo teško, upravo ti ljudi daju na neki način snagu i energiju, primjer da treba biti pozitivan. Mogu reći da mi je poticaj kada dođe neka osoba koja kaže da je sama i da ima jako loše životne okolnosti, ali unatoč tome, počne

dolaziti u UIR Zagreba. Nakon tih dolazaka, lijepo je čuti kada članovi kažu da im je UIR Zagreba drugi dom, a to kažu jer se u UIR Zagreba osjećaju prihvaćeno i jer mogu ispoljiti svoje talente, a ne samo brigu. Upravo to mi daje poticaj i snagu jer vidim da ponekad samo razgovor s nekim može tom nekome uljepšati dan.

P: Što biste poručili onim invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom koji se još uvijek nećaju doći u UIR Zagreba i uključiti se u neku od brojnih aktivnosti koje im UIR Zagreba osigurava?

O: Poručila bih da odluče napraviti promjenu u svome životu i neka jednostavno dođu u UIR Zagreba. Mi smo otvoreni od ponedjeljka do petka, od 8 do 20 sati. Neka se ne boje doći jer se u UIR Zagreba mogu izraziti na puno načina – sportom, talentom i kreativnošću. Slobodno neka se jave i svojim idejama.

Hvala Vam na vremenu izdvojenom za intervju.

30 godina s vama.
 30 godina s vama. 30 godin
 a s vama. 30 godina s vama. 30
 godina s vama.
 30 godi na s va
 ma. 30 godina
 s vama.
 30 godina s vama. 30
 godina s vama. 30 godina
 s vama. 30 godina s vama.
 30 godi
 na s va
 ma. 30
 godina
 s vama.
 30 godi
 na s vama. 30 godina s va
 ma. 30 godina s vama.
 30 godi
 na s va
 ma. 30 godina
 s vama.
 na s va godina
 godina s vama. 30 godina s va
 ma. 30 godina s vama.

Zdravlje počinje povjerenjem.

Novi Zakon o mirovinskom osiguranju – što donose izmjene Zakona od 1. srpnja 2025. godine

Dana 1. srpnja 2025. godine na snagu je stupio novi Zakon o mirovinskom osiguranju (dalje: Zakon) objavljen u Narodnim novinama broj 96/25. Radi se o jednom od najopsežnijih zakonskih zahvata u području mirovinskog sustava u posljednjem desetljeću. Zakon donosi niz promjena koje izravno utječu na visinu mirovina, prava roditelja i udomitelja, način usklađivanja mirovina i mogućnosti rada uz zadržavanje dijela primanja. Jedan dio odredbi u primjeni je od stupanja na snagu Zakona, dok se jedan dio njih primjenjuje od 1. siječnja 2026. godine. Cilj reforme je povećati socijalnu sigurnost umirovljenika i osoba s invaliditetom i potaknuti dulji ostanak u svijetu rada. Jedna od najvažnijih novosti odnosi se na dodatni staž za roditelje. Umjesto dosadašnjih šest mjeseci, roditelji sada ostvaruju 12 mjeseci dodatnog staža za svako rođeno ili posvojeno dijete. Pravo je prošireno na tradicionalne i srodničke udomitelje koji udomiteljstvo obavljaju dulje od deset godina. Tim potezom država dodatno vrednuje roditeljsku i udomiteljsku ulogu, osobito važnu u zajednicama koje

brinu o djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi.

Dosadašnji model usklađivanja mirovina zamijenjen je novom formulom koja kombinira rast potrošačkih cijena i plaća u omjeru 85:15, ovisno o povoljnijem ishodu. Time se osigurava to da rast mirovina realnije prati porast troškova života i da se sprječava daljnji pad kupovne moći umirovljenika. Najniža mirovina povećana je sa 103 % na 106 % aktualne vrijednosti mirovine (AVM). Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) nove iznose utvrđuje po službenoj dužnosti, bez potrebe za donošenjem pojedinačnih rješenja. Time se administrativni postupak znatno pojednostavljuje, a korisnici će tako brže početi primati povećane iznose.

Zakon uvodi godišnji dodatak na mirovinu za sve umirovljenike, bez obzira na visinu primanja. Iznos dodatka ovisit će o godinama mirovinskog staža, uz minimalni prag od 15 godina. Vlada RH će svake godine do 31. listopada odrediti visinu dodatka, a HZMO će ga isplatiti u prosincu, bez posebnog rješenja. Ta mjera, koju mnogi već nazivaju "božićnim dodatkom", zamišljena je kao

pomoć u pokrivanju povećanih troškova krajem godine, a isti za 2025. godinu iznosi 6,00 eura po godini staža.

Značajne promjene odnose se i na osobe koje su izgubile radnu sposobnost zbog bolesti ili ozljede izvan rada. Novi Zakon propisuje da se pri izračunu invalidske mirovine uzima najmanje 21 godina staža, što znači da će buduće invalidske mirovine biti veće i pravednije. Od 1. siječnja 2026. godine povećavaju se i mirovinski faktori, koji:

- za potpuni gubitak radne sposobnosti raste s 1,0 na 1,1,
 - za djelomični gubitak radne sposobnosti raste s 0,8 na 0,9.
- HZMO će nove iznose obračunati automatski do kraja ožujka 2026. godine, bez potrebe za podnošenjem zahtjeva.

Jedna od ključnih promjena usmjerena je na poticanje duljeg ostanka u svijetu rada. Novi Zakon uvodi povećanje polaznog faktora mirovine za 0,45 % po svakom mjesecu rada nakon ispunjenja uvjeta za starosnu mirovinu. Povećanje više nema gornje granice i ne ovisi o duljini minimalnog staža. Tako će radnici koji odluče ostati aktivni dulje od zakonskog minimuma ostvariti značajno veće mirovine.

Obiteljske mirovine također su doživjele važna poboljšanja. Ukinut je stari uvjet koji je glede izvanbračne zajednice, zahtijevao da je ista morala postojati na dan 28. ožujka 2008. godine, a definicija iste usklađena je s Obiteljskim zakonom. Status izvanbračne zajednice utvrđivat će se u posebnom sudskom postupku, a pravo na obiteljsku mirovinu imat će i bivši izvanbračni partneri te neformalni životni partneri koji imaju pravo na uzdržavanje.

Povećan je i cenzus prihoda za članove obitelji koji su živjeli u zajedničkom kućanstvu s umrlim osiguranikom, čime se pravo na obiteljsku mirovinu omogućuje većem broju korisnika. Takvim zakonskim uređenjem hrvatski mirovinski sustav približava se suvremenim oblicima obiteljskog života i smanjuje rizik od socijalne isključenosti.

Od 2026. godine šire se mogućnosti rada uz mirovinu. Korisnici starosne, prijevremene, dugogodišnje i obiteljske mirovine moći će raditi puno radno vrijeme uz isplatu 50 % mirovine. Posebno je važno to što se ta pogodnost odnosi i na korisnike invalidskih mirovina koji su izgubili radnu sposobnost u cijelosti, koji se sada mogu zaposliti do 3,5 sata dnevno. Ta mjera potiče uključenost osoba s invaliditetom u tržište rada i omogućuje im dodatne prihode uz zadržavanje mirovine.

Ukinuta je i penalizacija prijevremenog umirovljenja – svi koji navrše 70 godina života primat će mirovinu bez

umanjenja od prvog dana idućeg mjeseca. Novi iznosi utvrđivat će se automatski, a promjena se odnosi i na postojeće korisnike prijevremene mirovine. Također su ukinuti obvezni kontrolni pregledi za korisnike invalidskih mirovina, čime se smanjuje administrativno opterećenje i stres kojem su korisnici istih bili izloženi.

Novi Zakon omogućuje ponovno određivanje mirovine nakon dodatno navršenog staža, ako umirovljenik odradi barem godinu dana rada nakon umirovljenja. Posebni propisi koji se odnose na vojne osobe, policajce, vatrogasce i pirotehničare usklađeni su s novim Zakonom – tako da sada i oni mogu nakon umirovljenja nastaviti raditi uz primanje 50 % mirovine.

Novi Zakon predstavlja važan iskorak prema modernijem i pravednijem mirovinskom sustavu. Povećanje najniže mirovine, uvođenje godišnjeg dodatka i nova prava za roditelje i udomitelje doprinose većoj zaštiti najugroženijih skupina. Promjene u izračunu invalidskih mirovina i mogućnost fleksibilnog rada uz mirovinu posebno su važne za osobe s invaliditetom i starije građane koji žele ostati aktivni. U konačnici, novi Zakon donosi više prava, jednostavnije postupke i bolju financijsku sigurnost. Umirovljenicima i osobama s invaliditetom pruža veću stabilnost, a radno sposobnim građanima jasne poticaje za duži i sigurniji radni vijek. Time se Hrvatska približava europskim standardima socijalne

zaštite i postavlja temelje za održiviji mirovinski sustav budućnosti.

Svakako je važno naglasiti da će uspješna provedba novog Zakona u velikoj mjeri ovisiti i o pravodobnoj primjeni podzakonskih akata i kontinuiranom praćenju učinaka reforme. Redovite analize omogućit će pravodobne korekcije sustava kako bi se odgovorilo na demografske izazove, starenje stanovništva i promjene na tržištu rada.

I na kraju ovog članka hvala svim našim članicama i članovima na dugogodišnjoj vjernosti koju su nam iskazali. Naime, Udruga invalida rada Zagreba ove godine obilježava okrugli šezdeseti rođendan. Udruga je osnovana radi zaštite, promicanja i unapređenja prava prvenstveno invalida rada, ali i svih drugih osoba s invaliditetom. Kroz šest desetljeća rada, postala je važan oslonac svojim članovima, pružajući im pravnu, socijalnu i psihološku podršku. Udruga se zalaže za ravnopravnost invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom u društvu, njihovu bolju integraciju na tržištu rada i za stvaranje sigurnijeg radnog okruženja, kao i za podizanje svijesti o pravima i mogućnostima osoba s invaliditetom. Kroz suradnju s lokalnim institucijama i drugim udrugama, kontinuirano doprinosi poboljšanju kvalitete života svojih članova i šire zajednice. Svojim radom pokazuje da invaliditet ne mora biti prepreka aktivnom i dostojanstvenom životu.

Pripremila: Ivana Unger, mag. iur.

PROGRAMI I AKTIVNOSTI UDRUGE

Udruga invalida rada Zagreba (UIR Zagreba) otvorena je od ponedjeljka do petka, od 8,00 do 20,00 sati i u to vrijeme organiziran je velik broj raznovrsnih aktivnosti, neke od kojih su programi koje UIR Zagreba provodi dulje od dvadeset godina pa ćemo ih ukratko opisati u nastavku. Za detaljnije informacije potrebno se javiti u UIR Zagreba.

LJETOVANJE, od 1998. godine – osiguran povoljniji smještaj za članove i njihove obitelji / pratnje u morskom okruženju tijekom ljetnih mjeseci, a od 2014. do 2025. godine i dodatna mogućnost obavljanja medicinske rehabilitacije tijekom boravka. <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/aktivnosti-5/ljetovanje/33-ljetovanje>

KLUPSKE AKTIVNOSTI, od 2000. godine – organizirano besplatno provođenje slobodnog vremena za članove, u prostorijama UIR Zagreba i na otvorenome, kroz **edukacijske** (strani jezici, digitalno opismenjavanje, digitalna fotografija, predavanja i prezentacije), **sportsko-rekreacijske** (šah, belot, pikado, viseća kuglana, stolni tenis, igra preciznosti - nabaci krug, kuglanje, sportsko-rekreacijski susreti i natjecanja) i **kulturno-umjetničke** aktivnosti (crtanje i slikanje, kreativno-likovne radionice, radionice ručnih radova, radionice pletenja i heklanja, knjigaonica, plesna rekreacija, folklor, dramske radionice, pjevački zbor, nastupi i izložbe), zatim kroz radionice **vježbanja** (kineziterapija,

korektivna gimnastika, radna terapija, Tai Chi, nordijsko hodanje, aerobika, vježbanje u vodi, planinarenje) i **savjetovanja** (grupna i individualna savjetovanja i psihoterapije, motivacijske radionice). <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/aktivnosti-5/klub-5>

PRAVNO SAVJETOVALIŠTE, od 2000. godine – besplatna individualna primarna pravna pomoć za članove kroz stručne individualne savjete u području mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, socijalne skrbi, nasljednog prava, poreznog i prometnog sustava i sličnih. Pravno savjetovalište obuhvaća i provedbu javnih tematskih predavanja, zatim praćenje aktualnih zakonodavnih promjena

INVALIDA RADA ZAGREBA

i zakonodavnih praksi vezanih uz osobe s invaliditetom, aktivno zagovaranje za poboljšanje kvalitete života i statusa osoba s invaliditetom u društvu, kao i pravovremeno informiranje članova UIR Zagreba o zakonskim promjenama značajnima za ostvarivanje njihovih statusnih prava. <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/aktivnosti-5/pravno-savjetovaliste-5>

GLASILO INVALIDA RADA –

GIR, od 2002. godine – časopis za informiranje članstva i ostale javnosti o aktivnostima UIR Zagreba, besplatno distribuiran u tiskanom i digitalnom obliku. <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/publikacije-uir-zagreba/gir-5>

MOBILNI TIM, od 2005. godine – pružanje stručne i besplatne pomoći teško pokretnim i nepokretnim članovima u njihovim domovima: pravna i socijalna pomoć; informiranje o aktualnostima vezanim uz rad UIR Zagreba ili problematiku osoba s invaliditetom; nabava potrebnih lijekova, namirnica i kućnih potrepština; pružanje svakog drugog oblika pomoći ili podrške koju je članu u konkretnom slučaju moguće pružiti. <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/aktivnosti-5/mobilni-tim/34-mobilni-tim>

REKREACIJSKO-ZDRAVSTVENI PROGRAM, od 2005. godine – osiguran povoljniji smještaj za članove i njihove pratnje

u specijalnim bolnicama za medicinsku rehabilitaciju tijekom korištenja medicinskih usluga specijalističkih pregleda, dijagnostičkih pretraga i terapijskih postupaka uz mogućnost korištenja animacijskih sadržaja. <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/aktivnosti-5/rekreativno-zdravstveni-program>

DOGAĐANJA

NACIONALNI DAN INVALIDA RADA, 21. ožujka

Tom se prigodom želi dodatno skrenuti pozornost javnosti na probleme s kojima se gotovo svakodnevno susreću invalidi rada, a posebno se želi ukazati na potrebu i važnost provođenja aktivnosti vezanih uz prevenciju nastanka novih invalida rada. Kao zaštitni znak Nacionalnog dana invalida rada odabrana je ruža kao primjer problema (ne)korištenja zaštitnih sredstava na radu. Naime, unatoč njezinoj ljepoti, za ubiranje ruže potrebna su zaštitna sredstva kako ne bi došlo do ozljede. UIR Zagreba je izabrao narančastu boju ruže zbog njezine simbolike – toplina, kreativnost i entuzijazam, ali i ohrabrujuć poticaj invalidima rada u borbi sa svakodnevicom. Tim će povodom u prostorijama UIR Zagreba biti organizirano tematsko predavanje, a potom izložba umjetničkih radova invalida rada, u tjednu između 17. i 19. ožujka 2026. godine. <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/vazni-datumi-5/nacionalni-dan-invalida-rada>

SUZA ZA ZLATKA BOČKALA, oko 13. travnja, datuma rođenja Zlatka Bočkala

Zlatko Bočkal, profesor psihologije, bio je predsjednik UIR Zagreba od 2013. godine do svoje iznenadne i prerane smrti 2017. godine. Tu je funkciju obavljaju vrlo uspješno. Uvijek je bio spreman nesebično pomoći onima kojima je pomoć bila potrebna, za svakoga je pronašao vrijeme i saslušao njegove/njezine probleme, nikoga nije osuđivao i uvijek je imao toplu riječ ili koristan savjet. Svojom vizijom i zalaganjem učinio je puno za razvoj UIR Zagreba, ali i za poboljšanje položaja njegovih članova. S druge strane, Zlatko Bočkal je, osim ljekovitog učinka glazbe, prepoznao i njezin socijalni učinak koji je spajao različite ljude i zbog kojeg su ljudi opušteniji, tolerantniji i bliži jedni drugima. Upravo iz tog razloga, njemu u spomen i čast, a pod višegodišnjim pokroviteljstvom Grada Zagreba i Hrvatskog društva skladatelja, UIR Zagreba od 2018. godine, u travnju – oko datuma njegova rođenja, organizira koncert amaterskih pjevačkih zborova koji će u 2026. godini biti organiziran u Centru za kulturu Trešnjevka, 14. travnja. <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/vazni-datumi-5/suza-za-zlatka-bockala>

MEMORIJAL MARIJE TOPIĆ, oko 11. svibnja, datuma smrti Marije Topić

Marija Topić bila je vrlo uspješna predsjednica UIR Zagreba od 2000. godine do svoje iznenadne i prerane smrti 2013. godine. Kroz

dugogodišnju povijest UIR Zagreba, niti jedna osoba nije ostavila toliko traga kao Marija Topić. Svojim je zalaganjem, entuzijazmom i angažmanom postigla visoku razinu prepoznatljivosti invalida rada i UIR Zagreba, ne samo u neprofitnom sektoru, već i u ostaloj javnosti. Uvijek se zalagala za ravnopravnost i jednakost svih i pritom dodatno isticala važnost sporta i rekreacije kao dijela svakodnevnog života pogotovo kao vida rehabilitacije za one kojima je rehabilitacija neophodno potrebna. To je ujedno i razlog što UIR Zagreba od 2014. godine, Mariji Topić u spomen i čast, organizira sportsko-rekreacijske susrete kojom se prilikom okupi 200-tinjak invalida rada iz 13-14 različitih hrvatskih gradova i koji se gotovo cijeli dan natječu u sedam sportskih aktivnosti, druže i razmjenjuju iskustva. Koliki je utjecaj Marija Topić ostavila i u Gradu Zagrebu, govori činjenica da je Grad Zagreb pokrovitelj Memorijala od prve godine njegove organizacije, a njezino ime je i danas poznato u različitim sektorima. U 2026. godini, Memorijal će biti organiziran u Domu kulture Prečko, 9. svibnja. <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/vazni-datumi-5/memorijal-marije-topic>

DAN UIR ZAGREBA, 27. rujna Iako je UIR Zagreba osnovan 23. studenoga 1966. godine, dan otvaranja prostorija na adresi Nova cesta 86, 27. rujna, proglašen je Danom UIR Zagreba 2007. godine. Riječ je o prostorijama, prilagođenim potrebama osoba s invaliditetom, a koje je kao takve UIR Zagreba čekao 41 godinu i u kojima i danas djeluje. Jubilarnu 60. obljetnicu UIR Zagreba će

obilježiti, uz pokroviteljstvo Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, kroz četiri dana različitim događanjima u prostorijama UIR Zagreba od 21. do 24. rujna. Kroz četiri će dana organizirati svečanu dodjelu priznanja članovima UIR Zagreba za njihovo neprekidno dugogodišnje članstvo (21. rujna), svečanu dodjelu nagrada i zahvalnica zaslužnim pojedincima i institucijama koji su na neki način doprinijeli radu, funkcioniranju i promicanju UIR Zagreba i prava i interesa invalida rada i osoba s invaliditetom (22. rujna), tematsku tribinu (23. rujna), izložbu umjetničkih radova invalida rada i plesnu večer (24. rujna). <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/vazni-datumi-5/dan-uir-zagreba>

I MI SMO ZVIJEZDE, prosinac Od 2015. godine UIR Zagreba organizira kulturno-zabavnu predbožićnu priredbu u kojoj članovi UIR Zagreba i ostale osobe s invaliditetom prikazuju svoje umjetničke sposobnosti kroz plesne koreografije, dramske izvedbe i glazbene, pjevačke repertoare. Uz pokroviteljstvo Hrvatskog društva skladatelja, u 2026. godini priredbu će UIR Zagreba organizirati u Centru za kulturu Trešnjevka, 10. prosinca. <https://www.uir-zagreb.hr/udruga-5/ostale-aktivnosti/i-mi-smo-zvijezde>

Navedena će događanja biti besplatna za sve zainteresirane građane pa vas sve ovim putem pozivamo da redovito pratite naše **mrežne stranice** (www.uir-zagreb.hr), društvenu mrežu **Facebook** (www.facebook.com/uirzagreba1966), mobilnu aplikaciju **Instagram** (<https://www.instagram.com/uir.zagreba>)

i **WhatsApp kanal** (<https://whatsapp.com/channel/0029VaJh15bFXUua5s21HJ3G>) kako biste na vrijeme saznali detalje opisanih događanja i pomogli nam u njihovoj promociji, kao i u promociji rada UIR Zagreba općenito.

VOLONTERI

Jako je važno istaknuti angažman brojnih volontera u UIR Zagreba koji svoje znanje, sposobnosti i vještine nesebično dijele u radu s članovima UIR Zagreba, svaki svojom dinamikom. Upravo činjenice da nekome pomognu i da netko drugi usvaja njihova znanja i vještine, volonterima pruža osobno zadovoljstvo, a nerijetko i pomaže u rješavanju osobnih problema. Vrlo je značajan doprinos volonterstva poboljšanju kvalitete života pojedinaca s kojima su u izravnom kontaktu, ali i društva i zajednice u cjelini. Zahvaljujući različitim angažmanima velikog broja građanstva, 1985. godine Generalna skupština Ujedinjenih naroda proglasila je **5. prosinca Međunarodnim danom volontera**.

Na godišnjoj bazi, UIR Zagreba godišnje okupi oko 35 volontera koji zajednički odrade više od 1.000 volonterskih sati. Ako se i Vi želite **uključiti u volonterske aktivnosti** i na taj način doprinijeti volonterskom svijetu, a pritom dodatno izgraditi sebe i poboljšati kvalitetu života invalida rada s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije, slobodno nam se javite jer je ta ranjiva populacija, na žalost, još uvijek u velikoj mjeri zanemarena i podcjenjena.

Doživjeti stotu – Živko Petković

P: Znamo da ste se u Udrugu invalida rada Zagreba učlanili 31. 12. 2000. godine. Upravo ste za 2025. godinu dobili priznanje za dugogodišnje neprekidno članstvo u Udruzi. Hvala Vam na toj vjernosti. Koji je bio razlog Vašeg učlanjenja?

O: Potvrđujem to jer je bilo tako. Bilo mi je lijepo od Savske do Nove ceste 86. Tamo sam bio dok sam bio na nogama i dok sam mogao dolaziti na aktivnosti, sastanke i predavanja, ići na izlete i druženja. Zašto sam se učlanio u Udrugu? Jer sam stvarno invalid rada. Imam potvrdu Gradske komisije iz Mihanovićeve i nakon što sam dobio potvrdu, učlanio sam se.

P: Vaše Rješenje o tjelesnom oštećenju je iz 1987. godine. Kako to da ste se u Udrugu učlanili tek trinaest godina kasnije? Niste znali da Udruga postoji ili je neki drugi razlog u pitanju?

O: Svatko treba sazrijeti za nešto. Nisam znao za Udrugu invalida rada Zagreba. Kada sam saznao za program i rad Udruge, onda sam se učlanio. Ja sam uvijek bio društvena osoba koja se kretala i radila u društvu. Uvijek sam volio pomoći u društvu. Nikada nisam imao nikakve financijske potrebe, nego sam iz duše želio sudjelovati u radu toga društva i želio sam pomoći, a nisam trebao nikakvu pomoć jer sam bio još u radnom odnosu i sve sam imao sređeno doma. Samo me vodila volja da pomognem drugome. To je bila moja motivacija. Koliko se sjećam, ja sam u to vrijeme bio u organizacijama koje su bile glavne u društvu i po tome sam bio poznat. A ovu kuću sam napravio i pripisao

dvjema kćerima. Stvarao sam i drugima dao i sada nemam ništa, samo Udrugu i to nešto mirovine još.

P: U ovoj ste godini, točnije 10. studenoga, navršili 100 godina. Znači, 25 godina u Udruzi, a 100 godina na ovome svijetu. Što biste preporučili današnjim mladima – kako da dožive 100. rođendan?

O: Imam za preporučiti, imam. Da ljudi surađuju, da se trpe, da se ne svađaju, da se ne mrze, da probaju pomoći jedan drugome. I njima će doći pomoć ako pomažu drugome. Ne želite nikome loše, želite dobro pa će i drugome i Vama biti bolje. I meni će biti dobro ako ja Vama želim da dobro radite, da Vam ide od ruke sve. Time ćete štedjeti sebi i nezgode i loše misli, a onda ćete i misliti na dobro i bit će Vam dobro ako dobro drugima želite. Nećete naći nigdje nekoga da se posvađao sa mnom i da je u svađi sa mnom. Ako dobro mislite i dobro činite, onda će Vam život biti i lakši i dulji, a zdravlje će Vas služiti duže. Vidjeli ste ovu kuću, vidite kako izgleda, to nije nikakvim

makinacijama rađeno već sve vlastitim trudom i radom.

P: Jeste li vježbali kada ste bili mlađi?

O: Jesam, negdje od osamdesete. Onda sam počeo vježbati i ići tamo gdje se vježba kada su se pojavile kakve tjelesne teškoće. Tada bih povremeno išao kod hotela Esplanade u Mihanovićevu, pa u Savsku. Kada sam išao na posao, prije posla bih nešto gimnastike odradio u spavaćoj sobi i nastavio sam tim gimnastikama i do dana današnjeg. Ujutro u krevetu radim gimnastiku ležeći, a tijekom dana ju radim vani. Sada ju radim na balkonu, naslonjen na ogradu jer ne mogu stajati. Pa do kada ću, ne znam. Ali, moram u dom za starije pod hitno jer ne mogu biti sam, ali ne znam hoće li biti kakvih uvjeta za vježbanje tamo.

P: Jeste li dolazili u Udrugu na aktivnosti?

O: Jesam, prvo u Savsku, a onda u Novu cestu. Ne sjećam se točno na što sam išao.. na predavanja i neke

prezentacije i pomoći nekome kome je trebalo. U Varaždinskim toplicama sam išao u Rimski bazen i pratio kako se čisti i održava. Rimljani su izgradili taj bazen gdje sam se kupao i liječio.

P: Vidimo da Vam zdravstveno stanje i nije baš zavidno i da ste sada vrlo teško pokretni, ali vidimo isto tako da se lijepo razgovarate i da ste dosta bistri pa je to baš lijepo. Znamo da čekate smještaj u Domu za starije osobe. Da li Vas to veseli?

O: Još me to služi, ali godine čine svoje. Eto, sad mi je zaista takva situacija da moram u neki dom kako bih imao pomoć njihovog osoblja. Ovako, kod kuće ostanem u subotu i nedjelju sam pa si moram sam oprati suđe i napraviti jelo, a u domu bih imao ono najnužnije cijelo vrijeme što ovdje imam samo radnim danom. Nemam ja zahtjeva koji nisu realni.

P: Znamo i da ste do relativno nedavno često izlazili iz kuće na druženja s prijateljima. Kako sada održavate te prijateljske odnose?

O: Održavam odnos s jednim Đurom i jednim kolegom koji je skupa sa mnom upisao 1949. godine Šumarski fakultet. S tom dvojicom najčešće komuniciram. Imao sam mnogo prijatelja, ali otišli su. Od mojih kolega, koji su 1949. godine upisali Šumarski fakultet, ostali smo Aco i ja.

P: Kada se osvrnete na svoj život, koje Vas uspomene najviše razvesele?

O: Razveseli me poznato društvo. U studenome 2025. godine sam imao proslavu svoga 100. rođendana. Bilo nas je 24 na proslavi u restoranu Zelen Dvor. Tamo sam bio s kolegom Đurom koji je 1946. godište. Lijepo mi je bilo i kad sam bio u Švedskoj 1945. godine. Bio sam u Austriji, u gradu Murau u

Štajerskoj pokrajini, a onda i 1955. godine u Švedskoj. Imam od tamo lijepih uspomena. To je bila onda velika stvar za drugoga, a i za mene. Bio sam pošten pa sam se vratio u Hrvatsku, svojoj tadašnjoj djevojci, budućoj ženi.

P: Što Vas je uvijek najviše ispunjavalo – rad, obitelj, prijatelji, možda neki hobi?

O: Pa, nekakav hobi nisam imao. Hobi mi je bilo dobro prijateljstvo, s društvom proslaviti nešto i s njima se naći na dobrome mjestu. To mi je bilo veselje, dobro raspoloženje. Nikada se nisam posvađao jer sam uvijek izgled za svađu preduhitrio nekako.

P: Što Vas danas najviše razveseli u danu?

O: Veseli me kada dođe gospođa Ankica, pa gospođa Ruža, pa i kad Vi dođete da popričamo. Do prije par godina, dok sam mogao, bratić moje supruge i ja smo dogovarali sastanke u Zelen Dvoru. Sada više ne bih mogao, sada samo čekam da me prime u dom.

P: Čime si uljepšate vrijeme kod kuće?

O: Ne mogu danas puno toga. Imam vrt koji sam prije obrađivao. Moja supruga, moja kćer i ja, od 5. do 12. mjeseca nismo trebali na tržnicu po zelenje. Sve sam ja sadio i zalijevao.

P: Što ste kroz život naučili o ljudima, što najviše pomaže u održavanju lijepih odnosa?

O: Da čovjek vrši napor da oprostí nekome ako mu taj netko nije napravio nešto po volji, da djeluje na njega da se i on popravi da mu dokaže da mu je bolje biti u dobrim nego u lošim odnosima.

P: U 100 godina skupili ste

bogato životno iskustvo. Što biste savjetovali članovima Udruge u smislu o čemu brinuti ili o čemu ne brinuti u životu?

O: Ne treba brinuti o onome o čemu ne treba brinuti. To stoji do čovjeka. Ako brine o nečemu previše, to nije dobro. Kao što ja brinem sada da se smjestim negdje u neki dom jer fizički ne mogu raditi ono što je potrebno da bih se samostalno održavao.

P: Što biste poručili članovima Udruge kada je u pitanju čuvanje zdravlja, ali i volje za život?

O: Fizičku aktivnost. Tko legne u krevet i leži previše, gotov je. Otpisan je. Osam sati spavanja, ne više. I obavezno neka fizička aktivnost pa makar se samo preselio s jedne stolice na drugu. I to je nešto. Ležanje nije dobro. Ja imam brata koji leži, spava do dva sata popodne i onda ga žena probudi za ručak. Ne mogu mu dokazati. Kažem mu, ali ne posluša savjet.

P: Što mislite da je ono najbolje što Vam je naša Udruga ponudila, u čemu ste doživjeli najveću korist?

O: Najljepše je bilo živjeti s poznatima, susretati se i pomoći jedni drugima. Pomoći nekome – to je lijepo. Sam, odvojen – nije čovjek ni za što. Čovjek čini samo sebi loše ako se izdvaja, a čini dobro ako se kontaktira i udružuje. Nekada je čovjeku i jedna riječ pomoć.

P: Želite li još nešto dodati?

O: Želim vama svima napredak – ne da imate više članova, nego da su članovi zadovoljniji i da se članovi bolje nose s invaliditetom.

Drago nam je vidjeti da ste, unatoč teškoj pokretljivosti, i dalje bistroga uma i veseloga duha. Veliko Vam hvala na volji i vremenu izdvojenom za intervju.

Osvrt člana najstarijeg po dužini članstva u Udruzi invalida rada Zagreba

IVICA LAZIĆ,
rođen 1941. godine

P: Kao vrlo mlada osoba, s jedva navršenih 18 godina, postali ste invalid rada jer ste stradali na putu kući odlazeći s posla. Imajući na umu dob u kojoj ste se suočili s vrlo teškim ozljedama i zbog koje ste gotovo šest mjeseci te, za Vas kobne 1959. godine, proveli u bolnici na brojnim operacijama, liječenju i rehabilitaciji, recite čitateljima kako ste prihvatili

činjenicu da ste ostali bez obje noge, a tek ste postali punoljetni?

Kratok odgovor bi bio da je prihvatanje obostrane amputacije nogu bilo teško i dugotrajno i da mi je u tome izuzetno značajna pomoć bila sport, ali smatram važnim dočarati čitateljima težinu mojih ozljeda i proces prihvatanja novog stanja.

Da, imao sam osamnaest godina i četiri mjeseca kada sam nastradao. Radio sam u Sisku kao krovopokrivač i vraćajući se s posla, 14. rujna 1959. godine, ispao sam

iz vlaka i tom prilikom vlak mi je odsjekao obje noge. To je za mene bio vrlo velik šok, ali bio je i šok za grad Sisak, a još veći za moje rodno mjesto – Sunjsku Gredu jer se takvo što nije do tada dogodilo. Uz to što mi je vlak odsjekao obje noge, vukao me 13 metara i pritom mi polomio nekoliko rebara, desnu natkoljenicu, lijevu zdjelicu, a i glavu mi je probio na dva mjesta i zadobio sam teži potres mozga. Zbog takvih teških posljedica nesreće, u sisačkoj bolnici su se doktori deset dana borili za moj

život ne znajući hoću li ostati živ. Bio sam živahan mladić, volio sam život, volio sam puno plesati, a nakon nesreće sam bio sav potrgan, bez obje noge i totalno nepokretan. Ležao sam u krevetu i mogao sam micati samo glavu i ruke. To je zaista bio velik šok za mene, a i za sve ostale koji su mi dolazili u posjetu.

Vrlo mi je teško bilo prihvatiti činjenicu da sam ostao bez obje noge i da sam nepokretan. Razmišljao sam što ću i kako ću dalje u životu. Imao sam sreću što sam bio okružen dobrim i stručnim ljudima. Dr. Cvitanović me najviše tješio i ulijevao nadu da će sve biti dobro, dok je sestra Katica, časna sestra, o meni svakodnevno vodila brigu i posvećivala mi je posebnu pozornost i njegu.

Nakon izlaska iz sisačke bolnice, premjestili su me u Vinogradsku bolnicu u Zagrebu i smjestili me na odjel za rehabilitaciju gdje su mi često naglašavali da se osobe s invaliditetom mogu baviti sportom i rekreacijom. To me zainteresiralo. Sestre na rehabilitaciji u Vinogradskoj bolnici su, uz razne terapije, provodile i terapije sportom kao što je bilo igranje loptom kao improvizirana sjedeća odbojka. U bolnici su imali i bazen, malo dulji od dva metra i tamo sam ponovo učio plivati. I tako sam krenuo put sporta. Uz igranje loptom sjedeći i plivanje, na radnoj terapiji sam, uz pomoć sestre Karoline, izradio svoje prve proteze koje su bile privremene, a na kojima sam napravio svoje prve korake nakon te strašne nesreće.

Iz Vinogradske bolnice sam prebačen u Zavod za rehabilitaciju, u Božidarevićevu 11 u Zagrebu, gdje su mi stručnjaci izradili prave proteze. Bilo je vrlo teško učiti

hodati u protezama. Tamo sam vidio da osobe s invaliditetom loptaju sjedeći i tamo sam se uključio u sjedeću odbojku zahvaljujući prof. Nikoli Neraliću, prof. Veljku Mandiću i docentu Saši Manevu koji su podržavali sve nas amputirane osobe koji smo se bavili sjedećom odbojkom, a podržavali su sport i rekreaciju osoba s invaliditetom općenito. Uz njih, veliku podršku sportu i rekreaciji osoba s invaliditetom davale su i sestre na odjelu, posebno sestra Marija. U to vrijeme, sport u Zavodu bio je jedan od oblika terapije. Počeli smo igrajući ruko-nogomet pa sjedeću odbojku. U sjedećoj odbojci nas je bilo puno mladih, amputiranih osoba, čak toliko da smo oformili tri ekipe. Osim sjedeće odbojke, nastavio sam se baviti i plivanjem jer je Zavod za rehabilitaciju iz Božidarevićeve organizirao plivanje u Zimskom plivalištu "Mladost" za sve osobe s amputacijom donjih ekstremiteta. Uz to, iz Zavoda su me 1967. godine uputili na streljanu na Kennedyjev trg. Tamo sam probao streljaštvo, zavolio ga i nastavio ga trenirati do danas, gotovo šezdeset godina.

P: Znamo da ste snagu za uzdizanje iznad tako teškog invaliditeta pronašli u sportu u kojem ste ostvarili zavidne rezultate. Kojim ste se sve sportovima bavili i nabrojite nam Vaše sportske uspjehe.

Prije svega važno je spomenuti Sportsko društvo invalida "Hrabri" (SDI "Hrabri") koje je osnovano 21. ožujka 1969. godine, a ja sam jedan od osnivača, ujedno danas njegov jedini živi član – osnivač. Osobe s invaliditetom koji su bili članovi SDI "Hrabri" mogli su se baviti sjedećom

odbojkom, plivanjem, atletikom, streljaštvom i auto relijem (auto rally), a ja sam se bavio svime osim atletikom.

Sjedeću odbojku i plivanje sam počeo trenirati u Vinogradskoj bolnici kao dio rehabilitacije, a nastavio sam u Zavodu za rehabilitaciju, također kao dio rehabilitacije. Nakon toga sam se i sjedećom odbojkom i plivanjem, uz streljaštvo i auto reli, bavio kao član SDI "Hrabri".

Plivanjem sam se bavio rekreacijski sve do razdoblja korone kada sam bio prisiljen prestati, a nakon korone se plivanju više nisam vratio. No, krajem 70-ih sam bio prvak tadašnje Jugoslavije u plivanju, u dvije discipline - 100 m slobodno i 100 m prsno.

Kao član SDI "Hrabri" bio sam dio reprezentacije tadašnje Jugoslavije i kao ekipa smo bili prvaci Jugoslavije puno puta. Bili smo toliko dobri u to vrijeme da smo se proslavili i u Mađarskoj, a često smo turnire organizirali u Sloveniji i Hrvatskoj. Najznačajni rezultat koji sam ostvario u sjedećoj odbojci ipak je brončana medalja koju sam, kao dio odbojkaške ekipe, osvojio 1980. godine na Paraolimpijskim igrama u Nizozemskoj, u Arnhemu. Nažalost, zbog predratnih zbivanja i ostalih obaveza, sjedećom odbojkom sam se prestao baviti 1990. godine.

Auto reli (auto rally) je također bio moja velika ljubav. Vozio sam Zastavu 750 i Zastavu 850, popularne "fičeke", i s njima sam u razdoblju od 1980. do 1990. godine bio prvak tadašnje Jugoslavije šest puta u pojedinačnoj kategoriji osoba s oštećenjem donjih

ektremiteta i sedam puta za redom ekipno, kao član ekipe SDI "Hrabri". Uz to sam bio prvak Republike Hrvatske 1993. godine u pojedinačnoj kategoriji osoba s oštećenjem donjih ekstremiteta, a nakon toga, zbog ratnih zbivanja, auto reli za osobe s invaliditetom, nažalost, nije više organiziran.

Streljaštvo treniram i danas, a počeo sam 1967. godine. U Jugoslaviji sam bio sedam puta viceprvak i tri puta sam osvojio brončanu medalju u pojedinačnoj kategoriji u disciplini zračni pištolj. Uz to sam deset puta bio prvak Republike Hrvatske u pojedinačnoj kategoriji u disciplini zračni pištolj i nekoliko puta prvak Republike Hrvatske u pojedinačnoj kategoriji u disciplini malokalibarski pištolj. Nakon raspada Jugoslavije, tj. nakon 1991. godine, bio sam pet puta prvak Republike Hrvatske u pojedinačnoj kategoriji u disciplini zračni pištolj.

Streljaštvo je moja najveća sportska ljubav i osim navedenih rezultata, nakon 1991. godine, u Republici Hrvatskoj sam jedanaest godina bio izbornik reprezentacije osoba s invaliditetom u streljaštvu, četiri godine član Vijeća Hrvatskog streljačkog saveza, od 1991. godine trener u Streljačkom klubu "Kustošija" i Streljačkom klubu invalida rada Zagreb, a danas sam trener Parastreljačkog kluba invalida "Hrabri". Danas i treniram i trener sam jer streljaštvo ne poznaje godine.

Zahvaljujući streljaštvu, kao izbornik reprezentacije osoba s invaliditetom u streljaštvu bio sam tri puta na Paraolimpijskim igrama – 1992. godine u Španjolskoj (Barcelona), 2000. godine u Australiji (Sydney) i 2004. godine u Grčkoj (Atena).

Svaki rezultat, svako postignuće i svaka medalja su mi donijeli posebno iskustvo i veselje.

Sport je zaista u velikoj mjeri obilježio moj život, a to su osjetili mnogi, od djece do starijih, od zdravih do osoba s invaliditetom, od pojedinaca do institucija. Tako sam dobio "Nagradu za najboljeg sportaša s invaliditetom" Zagrebačkog športskog saveza 1991. godine. Dobio sam i "Nagradu za životno djelo Marija Topić" Udruge invalida rada Zagreb 2016. godine, zatim "Nagradu za životno djelo" Sportskog saveza grada Zagreb 2022. godine i "Nagradu za životno djelo Matija Ljubek" Hrvatskog olimpijskog odbora 2023. godine. Također sam dobio i dvije "Plakete za životno djelo" – Hrvatskog parastreljačkog saveza 2024. godine i Streljačkog kluba "Kustošija" 2025. godine. Ta zadnje primljena plaketa Streljačkog kluba "Kustošija" ima predivan tekst koji me je zaista ganuo i zato ga posebno ističem: **"U znak iskrene zahvalnosti za sve godine posvećenosti streljaštvu i radu. Vaša ljubav prema streljaštvu oblikovala je generacije i ostavila neizbrisiv trag u našem Klubu."**

P: Da li ste se posebno obrazovali za streljaštvo?

Da, na današnjem Kineziološkom fakultetu sam 1982. godine postao instruktor streljaštva, a krajem 1990. godina i trener streljaštva.

P: Očito je da je sport u Vašem životu imao poseban značaj. Kakva ste još iskustva stekli tijekom godina bavljenja sportom?

Da, sport mi je donio puno lijepih trenutaka uz uspješne rezultate i brojna odličja. Proputovao sam cijelom Europom, osim Švedske i Norveške. Bio sam u Australiji dva puta (Sydney, Cannbera), u Koreji (Seoul) i brojnim drugim zemljama. Kroz sport sam izgubio i kompleks manje vrijednosti. S vremenom sam se oženio i osnovao obitelj. **Moram reći da je za sve moje životne i sportske uspjehe jako zaslužna moja supruga koja mi je uijek davala podršku, pa i tako danas, nakon gotovo 55 godina braka i zajedničkoga života.** Imamo dvoje djece – kćer i sina, oboje fakultetski obrazovane osobe koje dobro govore strane jezike. Imamo i dvije krasne unučice koje su danas odrasle osobe, jedna završava srednju školu, a druga studira. I danas, sa svoje 84 godine, ostao sam vjeran streljaštvu. Grana sporta kojom se može baviti svatko, od 9 do 99 godina starosti, kako se tko osjeća.

P: Spomenuli ste zavidne sportske uspjehe i brojna putovanja kroz različite zemlje, ali i kontinente, zbog natjecanja. Koliko Vam je naporno bili putovati s obzirom na Vaš invaliditet?

Invaliditet je toliko težak koliko ste utrenirani. Ja sam svojevremeno bio u jako dobroj kondiciji. Nisam niti danas zapušten, ali su godine učinile svoje. Dobro se držim, pištolj treniram rekreacijski i još uvijek vozim auto. Prije, dok sam bio u vrlo dobroj kondiciji, nisam osjećao nikakav napor na putovanjima. Putovanje mi je činilo zadovoljstvo jer kroz sport i rekreaciju sve je lijepo. Ima i trenutaka kada tugujemo, ali više je trenutaka kada se veselimo i takve uvijek izdvajamo da prevagnu one tužne.

P: Koliko je, prema Vašem mišljenju, važno mlade osobe usmjeriti u neku sportsku aktivnost?

Jako je važno mlade usmjeriti u sport jer će kroz sport fizički i psihički očvrnuti, družiti se s mnogim drugim sportašima, naučiti puno stvari koje do tada nisu znali, stvorit će nova prijateljstva, ljubavi i razna iskustva koje život znače. Kroz sport se živi zdravije i dulje.

P: Zaključujemo da je značajno krenuti smjerom sporta u mladim danima. A koliko je, prema Vašem mišljenju, važno osobe s invaliditetom usmjeriti u neku sportsku aktivnost?

Osobe s invaliditetom kroz sport mogu brže savladati hodanje u svojim protezama, tj. aparatima za hodanje. Sport svakoj osobi s invaliditetom može pomoći da postane čvršća i jača osoba. Kao trener streljaštva, radim i s osobama u invalidskim kolicima, dok su u Streljačkom klubu "Kustošija" neki članovi i gluhi, a neki i slijepi. Danas je streljaštvo toliko napredovalo da se baš svi mogu baviti tim sportom. No, koji god sport da čovjek izabere, ne može pogriješiti. Uz poboljšanje i održavanje fizičkog i psihičkog zdravlja, kroz sport se aktiviraju fleksibilnost, agilnost, preciznost i koncentracija, a sve je to svakoj osobi s invaliditetom važno u svakodnevnom životu.

P: Netko postane osoba s invaliditetom vrlo rano, kao Vi, nažalost, a netko u srednjoj ili čak zrelijoj dobi. Što biste rekli, da li je za neku poodmaklu dob kasno početi vježbati ili se baviti sportom, pa makar i rekreacijski?

Nikada nije kasno za početi se baviti nekim sportom. Osobe u starijoj životnoj dobi i osobe s invaliditetom, dapače, trebaju vježbati i baviti se rekreacijom bilo koje vrste samo trebaju izabrati ono što im njihove mogućnosti dozvoljavaju. Vježbanje će im pomoći da fizički i psihički ojačaju, a ima puno sportova kojima se mogu baviti, neovisno o godinama, npr. plivanjem, visećom kuglanom, pikadom, streljaštvom, Tai Chi-jem i slično.

P: Kao invalid rada, dobrovoljno ste se prijavili za sudjelovanje u Domovinskom ratu. Što Vas je na to nagnalo i kakvo je to bilo iskustvo za Vas?

Rođen sam u Sunjskoj Gredi. Uz mnoga mjesta i gradove u Hrvatskoj, Sunja je bila napadnuta u ratu. S obzirom na to da sam završio tečaj sporta i rekreacije, smatrao sam da mogu pomoći borcima koji su stradali u borbi za Lijepu našu. Zato sam organizirao druženje za sport i rekreaciju za naše stradale borce u Varaždinskim, Krapinskim i Stubičkim toplicama i Zagrebu. Moj zapovjednik, pukovnik Ante Vučić, je sve moje ideje i prijedloge odobravao i ujedno me savjetovao me što poboljšati, a uz njega mi je puno pomagao i tadašnji pukovnik Josip Zimeta. Kada je došlo do mobilizacije, bio sam prva mobilizirana osoba bez obje noge, zahvaljujući gospodinu Munivrani. Tijekom rata sam, prema zaslugama, dobio čin pričuvnog bojnika.

P: Udruga invalida rada Zagreba ove godine obilježava svoju 60. obljetnicu, a Vi ste jedini njezin živ član od 1966. godine, godine

njezina osnutka. Zašto ste se te godine učlanili u UIR Zagreba?

Bivši predsjednik Udruge, a i Hrvatskog saveza udruga invalida rada, danas pokojni Josip Petrač i ja smo tada bili mladi invalidi rada i u novinama smo pročitali da je u Petrovoj ulici osnovano Udruženje invalida rada grada Zagreba pa smo otišli tamo. Iako u to vrijeme (studen 1966. godine) nisu imali članske knjižice, obojicu su nas registrirali kao članove i tako sam postao članom od samoga osnutka i ostao sam član do danas jer sam članarinu plaćao redovito.

P: Što vas je motiviralo da ostanete članom UIR Zagreba punih 60 godina?

Te 1966. godine je takvo udruženje bilo nešto novo, a mi smo htjeli nekome pripadati. Iz Petrove je, 70-ih godina, tadašnji Savez preselio u Savsku cestu 3 i tada su se djelatnosti Saveza proširile, a s time se i članstvo povećalo. Dolaskom Marije Topić i njezinim angažmanom kao predsjednice, Udruga je 2007. godine preselila na Novu cestu 86, u veći i osobama s invaliditetom prilagođen prostor i tada su se aktivnosti u velikoj mjeri povećale. Uvijek je bilo nešto novo, nešto zanimljivo za članove, a tako je i danas. Sve se mijenja i prilagođava uvjetima i okolnostima u kojima živimo.

P: Možete li nam navesti i opisati razlike u aktivnostima koje je UIR Zagreba provodila tijekom 60-ogodišnjeg razdoblja?

Svaki početak je težak pa je tako bilo i za Udrugu. Morale su se smišljati razne akcije da bi se zadržalo članstvo, tj. da bi

im se nešto pružilo i osiguralo. Početkom 70-ih, nakon preseljenja u Savsku, počele su nove aktivnosti – literarna grupa (književni susreti i predavanja) i sportske grupe (belot i šah), a organizirano je i dobrovoljno darivanje krvi, pa i različiti izleti. S vremenom je Udruga prestala organizirati izlete jer je to postalo preskupo za umirovljenike, ali je zato krajem 90-ih organizirala nove aktivnosti – planinarske izlete i program ljetovanja u Auto-kampu Uvala Slana u Selcu, u kamp prikolicama. Početkom 2000. godine organizirane su ponovo nove grupe – biljna, informatička i foto grupa, a organizirana je i preventivno-zdravstvena akcija (kontrola masnoća i šećera u krvi i krvnoga tlaka). Iste godine izdano je i prvo Glasilo invalida rada – GIR i pokrenut je program pravnog savjetovališta, a obje te aktivnosti Udruga provodi i danas. Zahvaljujući Mariji Topić, 2005. godine pokrenut je program mobilni tim i ostvarena je suradnja s topicama (Rekreacijsko-zdravstveni program). Obje aktivnosti Udruga je s vremenom proširila i provodi ih i danas. Kada je Udruga preselila u Novu cestu, preselila je u prostore koji su prilagođeni osobama s invaliditetom i imaju gotovo 300 m² pa su tada proširene i klupske aktivnosti u obliku u kojem to Udruga organizira i danas (različita učenja i savjetovanja, sport i rekreacija, umjetničke aktivnosti i aktivnosti vježbanja). Važno je spomenuti da je Marija Topić bila borac. Nikada nije stala u svojim nastojanjima da invalidima rada, ali i drugim osobama s invaliditetom, bude bolje, a isto tako nije prihvaćala "ne" za

odgovor. Zahvaljujući njoj, Udruga je preselila u velike i prilagođene prostore u kojima djeluje i danas, zaposlila je više ljudi i organizirala nove aktivnosti.

P: Što mislite, da li UIR Zagreba danas ima veću ili manju podršku gradskih i državnih institucija? I u kome smislu, ako nam možete pojasniti.

Za vrijeme gradonačelnika Milana Bandića podrška Udruzi je bila veća, a gradonačelnik Bandić je pomogao i u preseljenju Udruge na Novu cestu 86. Koliko god je mogao, Udruzi je pomogao financijski kroz natječaje, a i osobno je dolazio na naše skupove i događanja. Nažalost, današnji gradonačelnik Tomislav Tomašević još niti jednom nije došao u Udrugu, unatoč brojnim pozivima kroz gotovo pet godina njegovog mandata. Podrška Grada danas je pokroviteljstvo koje je započelo u mandatu Milana Bandića – za događanja koje Udruga organizira za dvije vrlo zaslužne osobe – Mariju Topić i Zlatka Bočkala. Država nekada nije davala nikakvu podršku, a danas odobrava Udruzi neka sredstva kroz natječaje i prihvaća pokroviteljstva za neka događanja (Dan Udruge, Nacionalni dan invalida rada).

P: Vjerujemo da ste kroz šest desetljeća članstva u UIR Zagreba svjedočili brojim aktivnostima i promjenama. Možete li izdvojiti najpozitivniju točku, prema Vašem mišljenju, u tom bogatom iskustvu?

Svakako bi to bilo preseljenje u Novu cestu, zahvaljujući upornosti Marije Topić, jer od tada Udruga svojim članovima nudi jako puno

različitih aktivnosti, između ostalih i sportsko-rekreacijske.

P: Što bi, prema Vašem mišljenju, UIR Zagreba trebao poboljšati ili promijeniti?

Mišljenja sam da sadašnja predsjednica, Nada Vorkapić, vrlo dobro radi, usko i uspješno surađuje s našom Stručnom službom i zajedničkim angažmanom, u gradu i šire, dobro zastupa i Udrugu i invalide rada i ostale osobe s invaliditetom. Nažalost, povremeno je, zbog svog glasnog zastupanja i borbe za poboljšanje invalida rada, izložena raznim kritikama. Srećom, jaka je osoba pa to dobro podnosi.

P: Za kraj, što biste poručili osobama s invaliditetom, pogotovo onima koji su taj status tek nedavno stekli?

Novim invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom koji se još nisu učlanili, predložio bih da se učlane u Udrugu jer se kroz članstvo u Udruzi mogu uključiti u sport i rekreaciju ili vježbanje, mogu puno toga ostvariti u smislu popusta na proizvode i usluge, a mogu i saznati svoja prava koja imaju kao invalidi rada ili osobe s invaliditetom. Svakako preporučam da se raspitaju i učlane, ako ne u Udrugu, onda u neki drugi klub ili društvo i da se bave sportom i rekreacijom.

Drago nam je čuti pozitivne priče i veseli nas da ste s nama i našim čitateljima podijelili svoje životno iskustvo i prenijeli poruku o važnosti sporta i rekreacije u svakodnevnom životu svakoga. Veliko Vam hvala na volji i vremenu izdvojenom za intervju.

Udruga invalida rada Zagreba
Zagreb, Nova cesta 86

1966. 💎 2026.